

«ԱՐՑԱԽԲԱՆԿ» ՓԲԸ

2017 թ. չորրորդ եռամսյակի

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ

ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ (ձև թիվ 5)

Ծանոթագրություն 1.«Իրավական դաշտ և կորպորատիվ կառավարում»

Իրավական դաշտ

«Արցախբանկ» ՓԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) հիմնվել է 1996թ-ին և հանդիսանում է փակ բաժնետիրական ընկերություն՝ գործելով Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության շրջանակներում : Բանկը գրանցվել է 1996թ-ի օգոստոսի 14-ին ՀՀ կետրոնական բանկի կողմից թիվ 75 արտոնագրային համարով:

Բանկն ունի 23 մասնաճյուղ, որից 8 մասնաճյուղեր գտնվում են Երևանում, իսկ 15 մասնաճյուղ ՝ ԱՀ տարածքում:

Բանկի հիմնական գործունեությունը

«Արցախբանկ» ՓԲԸ-ն ունիվերսալ բանկ է, որը ԱՀ և ՀՀ տարածքներում տրամադրում է ժամանակակից բանկային ծառայությունների գրեթե լրիվ տեսականի: Բանկը օրենքներով և այլ իրավական ակտերով, ինչպես նաև

ներքին իրավական ակտերով սահմանված կարգով իրականացնում է հետևյալ ֆինանսական գործառնությունները՝ ընդունում է ցպահանջ և ժամկետային ավանդներ, տրամադրում է առևտրային, սպառողական և

հիփոթեքային վարկեր, բացում և վարում է հաշիվներ, կատարում է դրամական փոխանցումներ, մատուցում է այլ վճարահաշվարկային ծառայություններ, գնում և վաճառում է արժեթղթեր, գնում և վաճառում (փոխանակում)

է արտարժույթ,օրենքով սահմանված կարգով իրականացնում է ապահովագրական գործակալի գործառնություններ, իրականացնում է օրենքով չարգելված այլ գործունեություն:

Գործարար միջավայրը

Բանկի գործարար միջավայրը Արցախի և Հայաստանի Հանրապետություններն (այսուհետ երկուսը միասին՝ նաև Հանրապետություն) են: Չնայած Հանրապետությունում տեղի ունեցած բարեփոխումները զգալի արդյունքներ

են տվել մակրոտնտեսական կայունության, տնտեսական գործունեության ազատականացման, շուկայական տնտեսության բնականոն զարգացման համար անհրաժեշտ ինստիտուցիոնալ կառույցների ստեղծման և կայացման

ուղղտներում, այդուհանդերձ դեռևս առկա են Հանրապետության գործարար միջավայրը անկատար և անկայուն դարձնող մի շարք հիմնախնդիրներ/խոչընդոտներ: Հանրապետության տնտեսության ապագա կայունությունը

կախված է երկրում իրականացվող՝ շարունակական բնույթ կրող բարեփոխումներից՝ իրավական, դրամավարկային քաղաքականությունների արդյունավետ ընթացքից և զարգացումներից:

Բանկի ղեկավարությունը գտնում է,որ ընթացիկ պայմաններում իրականացվում են համապատասխան միջոցառումներ Բանկի տնտեսական կայունությունն ապահովելու նպատակով:

Կորպորատիվ կառավարում

ա) Խորհրդի կառուցվածքը, կազմը՝

«Արցախբանկ» ՓԲԸ Խորհուրդը կազմված է Խորհրդի նախագահից, նախագահի տեղակալից և 3 անդամներից՝ հետևյալ կազմով՝

Խորհրդի նախագահ՝	Արդեն Կրիքորի Սելլեֆյան
Անդամներ՝	Աշոտ Արշակի Գոմցյան
	Արմեն Ռազմիկի Դարբինյան
	Էդվարդ Մարտինի Սանդոյան
	Լևոն Վարազդատի Ղազարյան

բ) Տնօրինության կառուցվածքը, կազմը

«Արցախբանկ» ՓԲԸ Վարչությունը, կազմված է վարչության նախագահից, վարչության նախագահի տեղակալից և 2 անդամներից հետևյալ կազմով՝

Վարչության նախագահ՝	Արտակ Ռուդիկի Բալայան
Վարչության նախագահի տեղակալներ՝	

**Վահրամ Բորիսի Բաղդասարյան
Լևոն Աշոտի Մարտիրոսյան**

Անդամներ՝

**Պարույր Համլետի Գրիգորյան
Ռուզան Վալերիկի Խաչատրյան**

գ) սեփականության կառուցվածքը

Ըստ ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձ հանդիսանալու հայտանիշի՝

Բանկի կանոնադրական կապիտալի 95.6 %-ը պատկանում է իրավաբանական անձանց, իսկ մնացած 4.4 %-ը՝ ֆիզիկական անձանց:

Ըստ ռեզիդենտության հայտանիշի՝

Բանկի կանոնադրական կապիտալի 95.6%-ը պատկանում է ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, 1.4%-ը՝ ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց, իսկ մնացած 2.9%-ը՝ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց:

գ) նշանակալից մասնակիցների անունները

<i>Անուն, հայրանուն, ազգանուն</i>	<i>Մասնակցության չափը,%</i>
1 «Հայաստանի Բիզնեսի Հիմնադրամ» ՓԲԸ	51.7
2 Արցախի ներդրումային հիմնադրամ	43.6

Բանկի բաժնետերերի քանակը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում կազմել է 11 բաժնետեր:

դ) ղեկավարների վարձատրության քաղաքականությունը

Բանկի ղեկավարների աշխատավարձի նշանակումը, ըստ իրավասության պաշտոնների դրույքաչափերի միջակայքում իրականացնում են՝ Խորհուրդը, Վարչության նախագահը (Վարչությունը)՝ ելնելով աշխատակցի գործունեության արդյունքներից:

Բանկի Խորհրդի իրավասության պաշտոններ են՝

- Խորհրդի անդամները, Խորհրդին կից գործող անձնակազմը,
- Վարչության նախագահը /Գործադիր տնօրենը/,
- Վարչության անդամները,
- Բանկի Ներքին աուդիտի անձնակազմը:

Վարչության նախագահի իրավասության պաշտոններն են բանկի այլ պաշտոնները և հաստիքները:

ե) արտաքին աուդիտին վճարները:

Բանկի արտաքին աուդիտի ծառայությունների համար վճարվող գումարի չափը որոշում է Բանկի խորհուրդը:

Ծանոթագրություն 2. «Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը»

Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը և ներկայացումը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվում և ներկայացվում են «Հաշվապահական հաշվառման մասին» ՀՀ և ԱՀ օրենքների,Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՄ),որոնք հաստատվել են Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների Խորհրդի (<ՀՄՄԽ)կողմից:Ֆինանսական հաշվետվությունները հիմնված են Բանկի հաշվառման գրանցումների վրա:Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացվում են ՀՀ դրամով՝ հազարների ճշտությամբ:Ֆինանսական հաշվետվությունների առումով հաշվետու տարի է համարվում հունվարի 1-ից դեկտեմբերի 31-ըներառյալ ընկած ժամանակահատվածը:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվում են իրական արժեքի հիման վրա ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների ու պարտավորությունների,ինչպես նաև վաճառքի համար մատչելի ակտիվների համար,բացառությամբ այն ակտիվների,որոնք իրական արժեքը հնարավոր չի որոշել:Այլ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները,ինչպես նաև ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվառվում են պատմական արժեքով,բացառությամբ հողի և շինությունների,որոնք ներկայացվում են վերագնահատված արժեքով:

Եկամուտների և ծախսերի ճանաչում

Տոկոսային եկամուտներն ու ծախսերը բոլոր տոկոսաբեր ֆինանսական գործիքների համար, բացառությամբ՝ առևտրային նպատակներով պահվող կամ ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող գործիքների, համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես տոկոսային եկամուտ և տոկոսային ծախս՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Եթե ֆինանսական ակտիվի կամ նմանատիպ ֆինանսական ակտիվների խմբի հաշվեկշռային արժեքը նվազում է արժեզրկումից կորուստների պատճառով, տոկոսային եկամուտը շարունակում է ճանաչվել՝ կիրառելով սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը՝ նոր հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ:

Բանկի տույժերի և տուգանքների գծով ստացվելիք գումարները հաշվեզրկում են եկամուտներին յուրաքանչյուր օր: Հաշվեզրկվող գումարի հաշվարկման համար հիմք են հանդիսանում համապատասխան պայմանագրերը:

Վարկերի տրամադրման համար գանձվող վճարները (համապատասխան ծախսերի հետ միասին) հետաձգվում են՝ ճշգրտելով տվյալ վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքը: Վարձավճարները, այլ եկամուտները և ծախսերը հիմնականում ճանաչվում են հաշվեզրման սկզբունքով ծառայությունների մատուցման ընթացքում: Ներդրումային պորտֆելի, այլ կառավարական և խորհրդատվական ծառայությունների գծով վճարները ճանաչվում են պայմանագրային պայմաններին համապատասխան:

Ձուտ առևտրային եկամուտը ներառում է առևտրային նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխությունից իրացված և չիրացված եկամուտը և ծախսը, տոկոսներից, շահաբաժիններից և արտարժույթային տարբերություններից գոյացող բոլոր եկամուտները և ծախսերը:Ձուտ առևտրային եկամուտը ներառում է նաև արտարժույթի առք ու վաճառքից զուտ եկամուտը կամ ծախսը:

Շահաբաժիններից ստացվող եկամուտը ճանաչվում է, երբ Բանկի՝ վճարը ստանալու իրավունքը հաստատված է:

Արտարժույթային գործառնություններ

Արտարժույթով գործարքները հաշվառվում են ՀՀ դրամով՝ կիրառելով գործարքի օրվա դրույթյամբ ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակված արժույթային շուկայում ձևավորված միջին փոխարժեքը: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերագնահատվում են նշյալ միջին փոխարժեքով: Վերագնահատումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում որպես շահույթ կամ վնաս: Արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները, որոնք ներկայացված են սկզբնական արժեքով, փոխարկվում են ՀՀ դրամի՝ գործարքի օրվա միջին փոխարժեքով:

Բանկի կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով օգտագործվել են հետևյալ փոխարժեքները.

	31 դեկտեմբերի 2017թ.	31 դեկտեմբեր 2016թ.
ՀՀ դրամ/ԱՄՆ դոլար	484.1	483.94
ՀՀ դրամ/ԵՎԸԲ	580.1	512.2

Հարկային հաշվառում

Շահույթի գծով հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են այլ համապարփակ եկամուտ, ինչի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են այլ համապարփակ եկամտում:

Ընթացիկ հարկը տարվա համար հարկվող եկամտից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվին գործող հարկային դրույքներով, ինչպես նաև նախորդ տարիների համար վճարված հարկերի ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են հաշվապահական հաշվեկշռի պարտավորությունների մեթոդի համաձայն, որը հաշվի է առնում բոլոր ժամանակային տարբերությունները, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և հարկային նպատակներով հաշվարկվող գումարների միջև, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ տարբերություններն առաջացել են գույքի չի նախնական ճանաչման ժամանակ կամ կազմակերպությունների միավորում չհանդիսացող գործառնություններից առաջացող ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում և ինչը առաջացման պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական, և ոչ էլ հարկման նպատակով հաշվարկվող շահույթի վրա: Հետաձգված հարկային ակտիվ ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ ապագայում առկա կլինի հարկման ենթակա շահույթ, որի հաշվին կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվարկվում են այն հարկային դրույքով, որը ենթադրվում է, որ կգործի ակտիվների իրացման և պարտավորությունների մարման ժամանակ՝ հիմնվելով տվյալ ժամանակաշրջանի կամ հաշվետու ժամանակաշրջանի փաստացի գործող դրույքների վրա:

Բանկն իր գործունեության ընթացքում վճարում է նաև այլ հարկեր: Այդ հարկերը ներառված են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության այլ ծախսերում:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները բաղկացած են կանխիկ դրամից, ՀՀ կենտրոնական բանկում պահվող միջոցներից (բացառությամբ՝ ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների համար դեպոնացված գումարների) և այլ բանկերում հաշիվներից, որոնք կարող են փոխարկվել կանխիկ կարճ ժամանակամիջոցում և չեն ենթարկվում արժեքի փոփոխման զգալի ռիսկի։

Դրամական միջոցների փաստացի ներհույքի և/կամ արտահույքի ձևակերպումը կատարվում է արժույթների անվանական արժեքով՝ պատշաճ կերպով կազմված վճարահաշվարկային փաստաթղթերի հիման վրա։

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով ։

Թանկարժեք մետաղներ

Ոսկին և այլ թանկածեք մետաղները հաշվառվում են ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանվող գներով, ինչը հիմնված է Լոնդոնի թանկարժեք Մետաղների բորսայի գնանշումների վրա։

Գների տատանումներն արտացոլվում են «թանկարժեք մետաղներով գործառնություններից զուտ եկամուտ» հոդվածում՝ այլ եկամուտներում և ծախսերում։

Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկն օգտագործում է այլ բանկերում տարբեր ժամկետայնությամբ բացված ավանդային հաշիվներ։ Բանկերին տրամադրված ֆիքսված ժամկետով վարկերն ու կանխավճարները

հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը։ Ոչ ֆիքսված ժամկետներով միջոցներն ամորտիզացվում են Բանկի համապատասխան ներքին իրավական ակտերով

սահմանված ժամկետներում։ Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ գումարները նվազեցվում են արժեզրկումից պահուստների գումարներով։

Ֆինանսական գործիքներ

Բանկը ֆինանսական ակտիվները և պարտավորություններն իր հաշվեկշռում ճանաչում է միայն այն դեպքում, երբ Բանկը դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ։

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների սովորական բնույթ կրող առք ու վաճառքների դեպքում դրանք ձևակերպվում են գործարքի օրվա ամսաթվով։ Սովորական բնույթ կրող ձեռքբերումների դեպքում, երբ ֆինանսական գործիքը հետագայում պետք է չափվի իրական արժեքով, պայմանագրի օրվա և գործարքի օրվա միջև ընկած ժամանակամիջոցում այն հաշվառվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ ձեռք բերված գործիքների դեպքում։

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները սկզբնական ճանաչման ժամանակ չափվում են սկզբնական արժեքով, գումարած գործարքի հետ կապված ցանկացած ծախսում, բացի ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքների։

Սկզբնական ճանաչումից հետո բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները, բացի ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքների (ներառյալ առևտրային նպատակներով պահվող գործիքները), հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը։ Սկզբնական ճանաչումից հետո ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքները հաշվառվում են իրական արժեքով։

Ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ.

Այս դասում հաշվառվում են առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները։ Ֆինանսական ակտիվը հաշվառվում է այս դասում, եթե այն ձեռք է բերվում կարճ ժամկետում վաճառքի նպատակով կամ եթե այդպես է որոշվում Բանկի կողմից՝ նշված ակտիվի ձեռք բերման պահին։

Ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները դասակարգվում են որպես ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող, երբ.

1) այդպես վարվելը զգալիորեն կնվազեցնի չափման անհամապատասխանությունները, որոնք կառաջանային, եթե կապված աժանցյալ գործիքները համարվեին առևտրական նպատակներով պահվող, իսկ հիմք հանդիսացող ֆինանսական գործիքները հաշվառվեին ամորտիզացված գումարով, ինչպես վարկերը կամ հաճախորդներին և բանկերին տրվող կանխավճարները, կամ պարտքային արժեթղթերի տեսքով թողարկված արժեթղթերը.

2) որոշ ներդրումներ, ինչպես օրինակ կապիտալի գործիքներում կատարված ներդրումները, որոնք փաստաթղթավորված ռիսկերի կառավարման կամ ներդրումային քաղաքականության համաձայն հաշվառվում են իրական արժեքով և կառավարչական անձնակազմին հաղորդվում են այդ արժեքով, համարվում են ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող, և

3) ֆինանսական գործիքները, ինչպես պարտքային արժեթղթերը, որոնք պարունակում են մեկ կամ ավելի բաղադրիչ աժանցյալ գործիքներ, որոնք էականորեն ազդում են դրամական հոսքերի վրա, համարվում են ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող։

Աժանցյալ գործիքները դասակարգվում են որպես առևտրային նպատակներով պահվող, բացի այն դեպքերից, երբ դրանք օգտագործվում են հեջավորման նպատակով։ Առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվներից շահույթը և վնասը արտացոլվում են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում։

Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ.

Ֆիքսված մարման ժամկետով ներդրումները դասակարգվում են որպես մինչև մարման ժամկետը պահվող, երբ Բանկը հաստատապես մտադրված է և հնարավորություն ունի պահել այդ ներդրումները մինչև դրանց մարման ժամկետի լրանալը: Եթե Բանկի կողմից իրականացվում է մարման ժամկետին ոչ մտո ակտիվների էական գումարի վաճառք, ապա ամբողջ դասը վերադասակարգվում է որպես վաճառքի համար մատչելի: Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ հանած դրանց գծով արժեզրկումից պահուստները:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ներդրումներ.

Վաճառքի համար մատչելի ներդրումները պարտքային, ինչպես նաև կապիտալի գործիքներում կատարված այն ներդրումներն են, որոնք Բանկը մտադիր է պահել անորոշ ժամկետով, և որոնք կարող են վաճառվել իրացվելիության կարիքների բավարարման համար, ինչպես նաև տոկոսադրույքներում, փոխարժեքներում կամ բաժնետոմսերի գներում փոփոխությունների դեպքում: Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվները նախնական ճանաչումից հետո հաշվառվում են իրական արժեքով: Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի փոփոխություններից առաջացած շահույթն ու վնասը վերագրվում են սեփական կապիտալին մինչև ֆինանսական ակտիվի օտարումը կամ արժեզրկումը, որի դեպքում կապիտալում ճանաչված շահույթը կամ վնասը վերաձևակերպվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Ամեն դեպքում, տոկոսները հաշվարկվում են արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով՝ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Վաճառքի համար մատչելի կապիտալի գործիքների գծով շահաբաժինները համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գրանցվում են այն ժամանակ, երբ Բանկն իրավունք է ձեռք բերում ստանալու այդ շահաբաժինները:

Ակտիվ ֆինանսական շուկաներում գործող Ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը հաշվետու ամսաթվին բորսայի փակման պահին այդ ակտիվի գծով գնանշվող գինն է: Եթե գնանշված շուկայական գին առկա չէ, ապա գործիքի իրական արժեքը որոշվում է գնային մոդելների կամ զեղչված դրամական հոսքերի տեխնիկայի միջոցով: Հակառակ դեպքում ներդրումները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ հանած արժեզրկումից կորուստները:

Ղեպր և հակադարձ ռեպր համաձայնագրեր.

Հետգնման պայմանով արժեթղթերի վաճառքի գործառնությունները (ռեպր) դիտարկվում են որպես ապահովված ֆինանսական գործարքներ: Հետգնման պայմանով վաճառված արժեթղթերը շարունակվում են հաշվառվել հաշվեկշռում, և այն դեպքում, երբ գնորդն ունի նշված արժեթղթերի վաճառքի կամ գրավադրման պայմանագրային իրավունք կամ համաձայնություն, դրանք վերադասակարգվում են որպես «Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր» և ներկայացվում են որպես առանձին հաշվեկշռային հոդված: Համապատասխան պարտավորությունն արտացոլվում է ֆինանսական կազմակերպությունների կամ հաճախորդների նկատմամբ հաշիվներում:

Հետվաճառքի պայմանով գնված արժեթղթերը (հակադարձ ռեպր) չեն ճանաչվում հաշվապահական հաշվեկշռում, իսկ տրամադրված գումարները հաշվառվում են որպես պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ կամ հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ: Արժեթղթերի գնման և վաճառքից առաջացած եկամուտը կամ ծախսը իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ կամ ծախս, որոնք հաշվեզրկվում են հետգնման պայմանագրերի գործողության ժամկետների ընթացքում՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Տրամադրված վարկեր և դեբիտորական պարտքեր

Վարկերը և դեբիտորական պարտքերը ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք ստեղծվում են Բանկի կողմից ուղղակիորեն պարտապանին դրամ տրամադրելու միջոցով՝ առանց պարտքը վաճառելու մտադրության:

Ֆիքսված ժամկետներով տրամադրված վարկերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքից ծախսումները: Երբ տրամադրված գումարների իրական արժեքը տարբերվում է վարկի իրական արժեքից, օրինակ, երբ վարկը տրամադրվում է շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով, տրամադրված գումարի և վարկի իրական արժեքների տարբերությունը վարկի սկզբնական ճանաչման ժամանակ ձևակերպվում է որպես ծախս շուկայականից ցածր դրույքներով ակտիվների տեղաբաշխումից՝ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Այնուհետև վարկերն ու փոխատվությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ֆիքսված մարման ժամկետ չունեցող վարկերն ու փոխատվությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ ելնելով մարման ենթադրվող ժամկետներից: Հաճախորդներին տրված վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի գումարները նվազեցվում են դրանց գծով ձևավորված պահուստների գումարների չափով:

Ֆինանսական ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստ

Բանկը ակտիվների դասակարգումը և հնարավոր կորուստների պահուստների ձևավորումը իրականացվում է ՀՀ օրենսդրության պահանջների համաձայն :Հրապարակվող ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ժամանակ կատարվում են պահուստների ճշգրտումներ համաձայն ՖՀՄՄ-ների:

Վարձակալություն

Գործառնական վարձակալության գծով հաշվեզրված վարձավճարները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս գծային հիմունքով:

Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները հաշվառվում են սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության և/կամ արժեզրկումից կուտակված կորուստների տարբերությամբ, բացառությամբ՝ հողի և շինությունների, որոնք հաշվառվում են վերագնահատված արժեքով: Բանկի շենքերը հաշվառվում են իրական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ: Հողը հաշվառվում է վերագնահատված արժեքով և ունի անսահմանափակ օգտակար ծառայության ժամկետ, հետևաբար չի ամորտիզացվում: Երբ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը ավելի մեծ է նրա գնահատված փոխհատուցվող գումարից ոչ ժամանակավոր հանգամանքների պատճառով, այն անմիջապես նվազեցվում է մինչև այդ փոխհատուցվող գումարը:

Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա կատարված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են օգտակար ծառայության ժամկետում:

Անավարտ շինարարությանը պատկանող ակտիվները հաշվառվում են փաստացի ծախսերի և արժեզրկումից կորուստների տարբերությամբ: Շինարարական աշխատանքների ավարտից հետո ակտիվները փոխանցվում են հիմնական միջոցներին և հաշվառվում են մնացորդային արժեքով: Անավարտ շինարարությանը պատկանող ակտիվները չեն ամորտիզացվում, քանի դեռ պատրաստ չեն օգտագործման համար:

Ակտիվի մաշվածությունը սկսում է հաշվարկվել, երբ այն մատչելի է օգտագործման համար, այսինքն՝ գտնվում է այնպիսի վայրում և վիճակում, որն անհրաժեշտ է կոնկրետ նպատակով ակտիվն օգտագործելու համար:

Ակտիվի մաշվածության հաշվարկումը դադարում է ակտիվի՝ որպես վաճառքի համար պահվող դասակարգելու և ակտիվն ապաճանաչելու ամսաթվերից ամենավաղով:

Հիմնական միջոցների վերանորոգման և պահպանման հետ կապված ծախսումները ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս՝ դրանց կատարման պահին: Կապիտալ բնույթի նորոգման ծախսումները ավելացվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին, երբ հավանական է, որ դրանց շնորհիվ ապագա տնտեսական օգուտները՝ ավելի շատ, քան ակնկալվում էր առկա ակտիվի նորմատիվային ցուցանիշների սկզբնական գնահատումից, կհոսեն դեպի Բանկ: Այս ծախսումների մաշվածությունը հաշվարկվում է համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում:

Հիմնական միջոցի իրացումից առաջացած օգուտը կամ վնասը որոշվում է որպես ակտիվի իրացումից զուտ մուտքերի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և հաշվառվում է գործառնական շահույթում :

Հիմնական միջոցների արժեքը փոխհատուցվում է դրանց մաշվածության հաշվեգրման միջոցով: Հիմնական միջոցների մաշվածության հաշվեգրման համար Բանկը սահմանում է հետևյալ նորմերը.

Հիմնական միջոցի անվանումը	տարիներ
• Հողամաս	չամորտիզացվող
• Շենքեր և շինություններ	30 տարի
• Գույք և գրասենյակային սառսամոռումներ	5 տարի
• Համակարգչային տեխնիկա	3 տարի
• Բանկումատներ	10 տարի
• Ավտոմատ կառավարման	5 տարի
• Փոխադրամիջոցներ	5 տարի
• Այլ հիմնական միջոցներ	5 տարի
• Վարձակալված հիմնական միջոցի վրա կատարված կապիտալ բնույթի ծախսեր	համաձայն գործող պայմանագրի
	ժամկետների
• Մինչև 50 000 (հիսուն	1 տարի:

Հիմնական միջոցների մաշվածության գումարն իր օգտակար ծառայության ընթացքում պարբերաբար բաշխելու համար Բանկը կիրառում է մաշվածության հաշվարկման գծային մեթոդը, որի համաձայն ակտիվի օգտակար ծառայության ընթացքում կատարվում են հավասարաչափ հատկացումներ:

Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները բաղկացած են համակարգչային ծրագրերից, արտոնագրերից և նման այլ ակտիվներից:

Առանձին ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները սկզբնապես ճանաչվում են ինքնարժեքով: Նախնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ նվազեցնելով կուտակված ամորտիզացիան կամ արժեզրկումից կորուստները: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայությունների ժամկետները կարող են լինել որոշակի կամ անորոշ: Որոշակի օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվներն ամորտիզացվում են և գնահատվում են արժեզրկման առումով, երբ առկա են արժեզրկման հատկանիշներ: Ամորտիզացիայի հաշվառման մեթոդները և ժամկետները կարող են վերանայվել յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա վերջում:

Անորոշ օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվները չեն ամորտիզացվում, սակայն յուրաքանչյուր տարի գնահատվում են արժեզրկման առումով՝ անհատապես կամ առանձին դրամաստեղծ միավորի համար: Անորոշ օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվները յուրաքանչյուր տարի վերլուծվում են՝ հիմնավորելու համար նրանց հաշվառման շարունակականությունը նշված դասում: Համակարգչային ծրագրերի ընթացիկ սպասարկման ծախսերը հաշվառվում են որպես ծախս դրանց կատարման ժամանակ:

Արագամաշ առարկաներ

Արագամաշ առարկաներին վերաբերում են այն ակտիվները, որոնց ծառայության ժամկետը չի գերազանցում մեկ տարին՝ անկախ դրանց արժեքից: Այդ ակտիվների թվին են դասվում՝ պահեստամասերը, սպասարկող սարքավորումները, գործիքները և հարմարանքները, տնտեսական գույքը: Արագամաշ առարկաների արժեքը ծախսագրվում է շահագործման հանձնելու պահին:

Շնորհներ

Ակտիվներին վերաբերող շնորհները ներառվում են այլ պարտավորություններում և կրեդիտագրվում են եկամտունեքին գծային մեթոդով՝ համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում:

Ներգրավված միջոցներ

Ներգրավված միջոցները, որոնք ներառում են ՀՀ կառավարության և կենտրոնական բանկի, այլ ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների հաշիվները, թողարկված արժեթղթերը և ստորադաս փոխառությունները, սկզբնապես ճանաչվում են ստացված միջոցների իրական արժեքով՝ հանած գործառնությունների գծով ուղղակի ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ներգրավված միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Եկամտունեքը և ծախսերը գրանցվում են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, ինչպես պարտավորությունների ապաճանաչման ժամանակ, այնպես էլ ամորտիզացիայի ընթացքում:

Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է, երբ Բանկն ունի ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտականություն, որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք և պարտականության գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

Բաժնետիրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը և չմարվող արտոնյալ բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես կապիտալ: Բացի Բանկի միավորման դեպքում թողարկվող բաժնետոմսերի, նոր բաժնետոմսերի թողարկմանը վերաբերող ուղղակի ծախսերը նվազեցվում են կապիտալի աճից: Երբ թողարկման արդյունքում ստացված գումարների իրական արժեքը գերազանցում է բաժնետոմսերի անվանական արժեքը, տարբերությունը հաշվառվում է որպես հավելավճար:

Երբ Բանկը գնում է իր բաժնետոմսերը, սեփական կապիտալը նվազեցվում է վճարված գումարի չափով, ներառյալ գործառնությանը բնորոշ բոլոր ծախսերը՝ նվազեցված հարկերով, մինչև գործարքի չեղյալ համարվելը կամ վերաթողարկումը: Երբ գնված բաժնետոմսերը վաճառվում են երրորդ կողմին կամ վերաթողարկվում են, ստացված գումարները ներառվում են կապիտալում: Գնված բաժնետոմսերը հաշվառվում են միջին կշռված արժեքով:

Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթիվով շահաբաժինները դուրս են գրվում կապիտալից և ճանաչվում են որպես պարտավորություն, միայն երբ դրանք հաստատվում են հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթիվով կամ մինչև այդ: Մինչև հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթիվը հայտարարված կամ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո, բայց մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ամսաթիվը հայտարարված կամ հաստատված շահաբաժինները բացահայտվում են:

Ծանոթագրություն 3. «Զուտ տոկոսային և նմանափայ եկամուտներ»

<u>Տոկոսային և նմանափայ եկամուտներ</u>	01.10.17-31.12.17	01.01.17-31.12.17	01.10.16-31.12.16	01.01.16-31.12.16
--	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------

Տոկոսային եկամուտներ բանկի ընթացիկ հաշիվներից, բանկերում և այլ ֆինանսական	28,132	87,886	7,094	21,135
կազմակերպություններում տեղաբաշխված ավանդներից և վարկերից				
Տոկոսային եկամուտ հաճախորդներին տրված վարկերից և փոխատվություններից	2,395,887	9,250,282	2,301,883	9,219,043
Տոկոսային եկամուտ պարտքային արժեթղթերից	532,337	1,854,529	381,031	1,097,859
Տոկոսային եկամուտ Ռեպո պայմանագրերից և արժույթային սվոպից	334,202	690,252	51,927	422,426
Այլ տոկոսային եկամուտ	113	287	0	3,877
Ընդամենը	3,290,671	11,883,236	2,741,935	10,764,340
Տոկոսային և նախնադրյալ ծախսեր				
Տոկոսային ծախսեր բանկի ընթացիկ հաշիվների, բանկերից և այլ ֆինանսական	204,086	749,362	164,932	1,188,285
կազմակերպություններից ներգրավված ավանդների և վարկերի դիմաց				
Տոկոսային ծախսեր հաճախորդների ժամկետային ավանդների և ընթացիկ հաշիվների	1,599,885	5,959,831	1,445,764	5,069,699
Տոկոսային ծախսեր բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի դիմաց	0	0	0	0
Տոկոսային ծախսեր Ռեպո պայմանագրերի դիմաց	0	25,425	71,494	526,591
Այլ տոկոսային ծախսեր	0	0	0	0
Ընդամենը	1,803,971	6,734,618	1,682,190	6,784,575
Զուտ տոկոսային և նախնադրյալ եկամուտ	1,486,700	5,148,618	1,059,745	3,979,765

Օանթագրություն 4. «Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր»

Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	01.10.17-31.12.17	01.01.17-31.12.17	01.10.16-31.12.16	01.01.16-31.12.16
Դրամարկղային գործառնություններից	25,166	63,652	30,962	121,117
Հաշվարկային ծառայություններից	28,843	106,404	58,226	173,916
Երաշխիքներից, ակրեդիտիվներով գործառնություններից	5,539	7,021	357	6,492
Վճարային քարտերի սպասարկումից	49,106	169,477	40,105	139,740
Այլ կոմիսիոն վճարներ	63,105	167,267	-	-
Ընդամենը	171,759	513,821	129,650	441,265
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր				
Թղթակցային և այլ հաշիվների դիմաց կոմիսիոն վճարներ	4,631	10,441	2,716	11,169
Վճարային քարտերով գործառնությունների գծով վճարներ	41,425	136,401		
Երաշխիքներից, հոծարագրերով, ակրեդիտիվներով, հավատարմագրային կառավարման գործառնությունների գծով վճարներ	-	-		
Այլ կոմիսիոն վճարներ	1,816	6,744		
Ընդամենը	47,872	153,586	2,716	11,169
Մտացված զուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ	123,887	360,235	126,934	430,096
Եկամուտ շահաբաժիններից		941		

Օանթագրություն 5. «Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից»

Առևտրային նպատակներով պահվող ներդրումներից	01.10.17-31.12.17	01.01.17-31.12.17	01.10.16-31.12.16	01.01.16-31.12.16
Առևտրային նպատակներով պահվող ներդրումների առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ				129,072
այդ թվում՝ Աձանցյալներից				129,072
Առևտրային նպատակներով պահվող ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունից զուտ եկամուտ				
Ընդամենը			-	129,072

Արտարժույթային գործառնություններից				
Արտարժույթի առք ու վաճառքից ստացված գուտ եկամուտ	87,850	418,777	80,658	323,240
Արտարժույթի վերագնահատումից ստացված գուտ եկամուտ	28,700	24,590	30,304	(94,716)
Ընդամենը	116,550	443,367	110,962	228,524
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներից և հուշադրամներից				
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորների և հուշադրամների առք ու վաճառքից ստացված գուտ եկամուտ	-	22		
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորների և հուշադրամների վերագնահատումից ստացված գուտ եկամուտ	2,163	15,403	(16,253)	17,952
Ընդամենը	2,163	15,425	(16,253)	17,952
Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	118,713	458,792	94,709	375,548

Սանթագրություն 6. «Այլ գործառնական եկամուտ»

Այլ գործառնական եկամուտ	01.10.17-31.12.17	01.01.17-31.12.17	01.10.16-31.12.16	01.01.16-31.12.16
Եկամուտներ ստացված տույժերից և տուգանքներից	41,337	202,923	132,350	568,389
Ֆակտորինգից ստացված եկամուտներ	35,313	118,683	31,653	172,574
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարումից ստացված գուտ	10,408	23,846	24,126	-35,853
Եկամուտներ				
Այլ եկամուտներ	22,051	56,338	12,175	44,080
Ընդամենը	109,109	401,790	200,304	749,190

Սանթագրություն 7. «Ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ»

Հաճախորդներին տրված վարկերի փոխառությունների գծով	Օանոթ.	01.10.17-31.12.17	01.01.17-31.12.17	01.10.16-31.12.16	01.01.16-31.12.16
Սկզբնական մնացորդ	16	2,955,970	1,932,195	1,948,749	2,130,057
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ		(1,254,894)	(858,769)	301,278	-2,665,339
Վերագնահատումից գուտ եկամուտներ		(42,128)	(120,787)	-116,586	-1,465,467
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ		184,853	1,384,090	-132,654	2,875,689
Պահուստի օգտագործում		(1,118,143)	(1,768,389)	-301,764	-1,873,679
Վերջնական մնացորդ		809,914	809,914	1,932,195	1,932,195
Բանկերի և այլ ֆին. կազմակերպությունների գծով	14			0	0
Սկզբնական մնացորդ		-	-	0	0
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ		-	18,507		
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ					
Պահուստի օգտագործում		-	18,507	0	0
Վերջնական մնացորդ		-	-	-	-
Այլ ակտիվների գծով	21			0	0
Սկզբնական մնացորդ		9,652	-		
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ		19,720	39,678		
Վերագնահատումից գուտ եկամուտներ			(4,895)		

Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ		3,899	30,955		
Պահուստի օգտագործում		(753)	(43,010)	0	0
Վերջնական մնացորդ		32,518	32,518		
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների գծով					
Սկզբնական մնացորդ	17	-	1,234	1,234	1,493
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ		-	(1,234)		-259
Վերջնական մնացորդ		-	-	1,234	1,234
Մինչև մարտն Ժամկետը պահվող ներդրումների գծով					
Սկզբնական մնացորդ	18	272,988	196,176	380	380
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ		399	77,211	195,796	195,796
Վերջնական մնացորդ		273,387	273,387	196,176	196,176
Ընդամենը գուտ մասհանումներ պահուստներին		(1,234,775)	(724,607)	613,660	(1,004,335)

Տանթագրություն 8. «Ընդհանուր վարչական ծախսեր»

Ընդհանուր վարչական ծախսեր	01.10.17-31.12.17	01.01.17-31.12.17	01.10.16-31.12.16	01.01.16-31.12.16
Ծախսեր հաշվարկված աշխատավարձի և դրան հավասարեցված այլ վճարումների գծով*	612,205	2,032,335	495,708	1,897,770
Վերապատրաստման և ուսուցման գծով ծախսեր	446	1,028	90	90
Գործուղման ծախսեր	5,108	12,303	963	9,907
Գործառնական վարձակալության գծով ծախսեր	68,173	213,629	52,991	195,704
Ապահովագրության ծախսեր	35	632	87	1,587
Բանկի սարքավորումների սպասարկման և պահպանման գծով ծախսեր	4,220	22,798	7,415	28,788
Բանկի շենքերի տնտեսական պահպանության և անվտանգության գծով ծախսեր	45,318	176,528	46,350	167,436
Առդիտային և խորհրդատվական ծառայությունների գծով ծախսեր	5,600	12,000	20,025	37,763
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	19,836	64,389	17,000	70,292
Տրանսպորտային ծախսեր	7,949	31,522	10,421	33,655
Ծախսեր հարկերի (բացառությամբ՝ շահութահարկի), տուրքերի և այլ պարտադիր վճարների գծով	55,843	145,769	47,323	140,994
Գրասենյակային և կազմակերպչական ծախսեր	6,724	20,909	7,115	22,135
Վարկերի տրամադրման և վերադարձման գծով ծախսեր	5,600	18,532	4,766	17,297
Այլ վարչական ծախսեր	13,531	41,597	47,680	734,208
Ընդամենը	850,588	2,793,971	757,934	3,357,626

	31/12/17	31/12/16
Բանկի աշխատակիցների թվաքանակը	492	508
Մեկ աշխատողին բաժին ընկնող միջին ամսական աշխատավարձի չափը	307.35	288.94

Տանթագրություն 9. «Այլ գործառնական ծախսեր»

Այլ գործառնական ծախսեր	01.10.17-31.12.17	01.01.17-31.12.17	01.10.16-31.12.16	01.01.16-31.12.16
Վճարված տուգանքներ և տույժեր	3,363	4,158	115	10,593
Ինկասացիայի համար կատարված վճարումներ	7,015	20,615	4,260	16,966
Գովազդային և ներկայացուցչական ծախսեր	10,499	32,872	7,547	32,202
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն ծախսեր	65,836	274,149	85,329	343,294
Ավանդների երաշխավորման հիմնադրամին հատկացումներ	29,865	86,250	34,721	76,040
Այլ ծախսեր	25,166	75,894	20,062	78,147
Ընդամենը	141,744	493,938	152,034	557,242

Մանթագրություն 10. «Վերահսկվող միավորներում ներդրումներից զուտ շահույթ/վնաս»

Բանկը վերահսկվող կազմակերպություններում ներդրումներ չունի:

Մանթագրություն 11. «Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)»

Գործող օրենսդրության համաձայն կիրառվող շահութահարկի դրույքաչափը 20% է: ՀՀ հարկային օրենսդրության և ՖՀՄՍ-ի միջև եղած տարբերությունը մի շարք ակտիվների և պարտավորությունների գծով առաջացնում է ժամանակավոր տարբերություններ ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման նպատակներով դրանց հաշվեկշռային արժեքների և հարկման նպատակով հաշվեկշռային արժեքների միջև:

Հետաձգված շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է 20% հիմնական դրույքաչափը կիրառելով: Ստորև ներկայացվում է շահութահարկի գծով ծախսի և հաշվապահական շահույթի միջև փոխկապակցվածությունը.

	31/12/17	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)	31/12/16	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)
Շահույթը մինչև հարկումը	3,807,074		2,624,066	
Շահութահարկ` դրույքաչափով		20		20
Չհարկվող եկամուտներ				
Չնվազեցվող ծախսեր				
Շահութահարկի գծով ծախս	219,331		(7,476)	

Մանթագրություն 11.1. Ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետաձգված հարկի հաշվարկը

	31/12/17	Ֆինանսական արդյունքներով ճանաչված	31/12/16
<i>Հետաձգված հարկային ակտիվներ, այդ թվում`</i>	0		
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերի գծով			
Ստեղծված պահուստների գծով			
Այլ պարտավորությունների գծով			
<i>Հետաձգված հարկային պարտավորություններ, այդ թվում`</i>	147,021	40,669	187,690
Հիմնական միջոցների գծով	147,021	40,669	187,690
Ստեղծված պահուստների գծով			
Զուտ հետաձգված հարկային ակտիվ/պարտավորություն	(147,021.00)	(40,669.00)	(187,690.00)

Մանթագրություն 12. «Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ»

Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ	31/12/17	31/12/16
Հաշվետու ժամանակաշրջանի զուտ շահույթ հարկումից հետո	3,587,743	2,631,542
Մովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերին վերագրվող տվյալ	3,587,743	2,631,542
Ժամանակաշրջանի զուտ շահույթ (վնաս)		
Տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թիվը	465,223	221,223
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ	2.11	3.2

Մանթագրություն 13.«Կանխիկ դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում»

Կանխիկ դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում	31/12/17	31/12/16

Կանխիկ դրամական միջոցներ	1,117,325	614,127
Դրամական միջոցների այլ տեղաբաշխումներ	789,875	826,762
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	8,669,354	8,946,057
Դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում*	270,000	220,000
Ժամկետային ավանդներ ԿԲ-ում	8,002,958	-
Ընդամենը	18,849,512	10,606,946
Թանկարժեք մետաղների ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշարդամներ	130,165	132,774

* ՀՀ ԿԲ-ում դեպոնացված 270 մլն դրամի գումարը իրենից ներկայացնում է ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների երաշխիքային ավանդ

Սանթագրություն 14. «Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ»

Ընթացիկ հաշիվներ	31/12/17	31/12/16
ՀՀ բանկերում	12,550	5,277
Ոչ ռեզիդենտ բանկերում	901,511	600,812
Հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	914,061	606,089
Միջբանկային վարկեր և ավանդներ, այլ պահանջներ		
ՀՀ բանկերում՝ վարկեր և ավանդներ		-
ՀՀ բանկերում՝ այլ պահանջներ		
Ոչ ռեզիդենտ բանկերում՝ վարկեր և ավանդներ		-
Ոչ ռեզիդենտ բանկերում՝ այլ պահանջներ	22,628	43,081
Ռեպո համաձայնագրեր ՀՀ բանկերի նկատմամբ	10,839,566	-
Հաշվեգրված տոկոսներ	8,916	-
Ընդամենը	10,871,110	43,081
Զուտ պահանջներ բանկերի նկատմամբ	11,785,171	649,170

Ֆինանսական կազմակերպություններում վարկեր և ավանդներ, այլ պահանջներ	31/12/17	31/12/16
ՀՀ ֆինանսական կազմակերպություններում՝		
վարկեր և ավանդներ	-	-
ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	4,850,950	2,733,202
այլ	94,217	92,253
Հաշվեգրված տոկոսներ	5,281	2,047
Ընդամենը	4,950,448	2,827,502
Զուտ պահանջներ բանկերի և Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	16,735,619	3,476,672

Սանթագրություն 15. «Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական ակտիվներ»

Պետական արժեթղթեր	31/12/17	31/12/16
ՀՀ պետական արժեթղթեր		
Ընդամենը պետական արժեթղթեր		

Սանթագրություն 16. «Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխառություններ»

Տրված վարկեր և այլ փոխառվածություններ	31/12/17	31/12/16
Վարկեր, այդ թվում՝	64,723,554	57,058,033
Հիփոթեքային	8,396,353	9,155,950
Օվերդրաֆտ	1,222,126	4,306,529
Վարկային քարտեր	2,914,620	2,765,542
Ֆակտորինգ	455,717	441,659
Բանկային երաշխիքներ	-	-
Նշված հոդվածների գծով հաշվեգրված տոկոսներ	769,812	2,489,457
Ընդամենը վարկեր	70,085,829	67,061,220
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառվածությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	809,914	1,932,195
Ընդամենը զուտ վարկեր	69,275,915	65,129,025

Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ վարկային պորտֆելում հաճախորդներին տրամադրված արժեզրկված (չաշխատող) վարկերի և փոխառվածությունների կառուցվածքը	31/12/17	31/12/16
	զումարը	զումարը
Վարկեր և փոխառվածություններ, որից	69,316,017	64,571,763
արժեզրկված (չաշխատող) վարկեր և փոխառվածություններ, այդ թվում՝	483,742	5,136,392
ժամկետանց	66,314	3,075,435
հաշվեգրված տոկոսներ	769,812	2,489,457
Ընդամենը վարկեր	70,085,829	67,061,220
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառվածությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	809,914	1,932,195
Ընդամենը զուտ վարկեր	69,275,915	65,129,025

Տրամադրված վարկերի և փոխառվածությունների վերլուծությունն ըստ հաճախորդների	31/12/17	31/12/16
Պետական ձեռնարկություններ	42,134,416	36,704,807
Մասնավոր ձեռնարկություններ, այդ թվում՝	11,696,014	13,418,169
խոշոր ձեռնարկություններ	3,895,321	2,110,841
փոքր և միջին ձեռնարկություններ*	7,800,693	11,307,328
Ֆիզիկական անձինք, այդ թվում՝	15,912,358	16,432,571
սպառողական վարկեր	4,117,479	4,031,658
հիփոթեքային վարկեր	8,604,352	9,384,664
ավտոմեքենաների ձեռքբերման վարկեր	4,597	11,748
վարկային քարտեր	2,932,242	2,790,289
Անհատ ձեռնարկատերեր	343,041	505,673
Այդ թվում՝ հաշվեգրված տոկոսներ	769,812	2,489,457
Ընդամենը վարկեր	70,085,829	67,061,220
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառվածությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	809,914	1,932,195

Ընդամենը զուտ վարկեր	69,275,915	65,129,025
-----------------------------	-------------------	-------------------

* Փոքր և միջին ձեռնարկությունների չափորոշիչները սահմանված են «Փոքր և միջին ձեռնարկատիրության պետական աջակցության մասին» ՀՀ օրենքով:

Տրամադրված վարկերի և փոխառվածությունների վերածությունն ըստ վարկավորման ոլորտների	31/12/17	Տեսակարար կշիռը (%)	31/12/16	Տեսակարար կշիռը (%)
Գյուղատնտեսություն	805,472	1.15%	215,870	0.33%
Արդյունաբերություն	1,937,022	2.76%	2,050,537	3.15%
Շինարարություն	1,216,918	1.74%	3,086,751	4.74%
Առևտուր	867,141	1.24%	2,047,541	3.15%
Տրանսպորտ և կապ	9,000	0.01%	3,096	0.00%
Կեցության և հանրային սննդի կազմակերպում	76,632	0.11%	228,156	0.35%
Կրթություն և մշակույթ	4,047	0.01%	17,789	0.03%
Առողջապահություն	432,471	0.62%	15,723	0.02%
Հիպոթեքային վարկեր	8,604,352	12.28%	9,097,323	13.98%
Սպառողական վարկեր	7,055,138	10.07%	6,645,882	10.21%
Տնտեսության այլ ճյուղեր	49,077,636	70.03%	41,677,461	64.03%
Այդ թվում՝ Հաշվեգրված տոկոսներ	769,812		2,489,457	
Ընդամենը	70,085,829	100.00%	65,086,129	100.00%

Ծանոթագրություն 17. «Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ»

ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր	31/12/17	31/12/16
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի կապիտալի գործիքներ		
Ընդամենը ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր	58,958	56,082
Ներդրումների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)		-
Ընդամենը վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	58,958	54,848

Այլ անձանց բաժնետիրական կապիտալում իրականացված ներդրումները.

Անձի անվանումը	Հիմնական գործունեությունը	Գրանցման երկիրը	Ներդրման ամսաթիվը	Ներդրումը	Բաժնեմասը (%)
1. «Արմենիան Քարտ» ՓԲԸ	պլաստիկ քարտերով գործառնություններ	ՀՀ ք.Երևան	21.01.03	12,143	1.25
2. «ԱՔՈԱ Քրեդիտ Ռեվորթինգ» ՓԲԸ	վարկային բյուրո	ՀՀ ք.Երևան	27.11.07	19,314	3.68
3. «ԱրցախՀԷԿ» ԲԲԸ	Էլեկտրաէներգիայի արտադրություն	ԱՀ ք.Ստեփանակերտ	15.09.16	27,501	0.23
Ընդամենը				58,958	

Ծանոթագրություն 18. «Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ»

Պետական արժեթղթեր	31/12/17	31/12/16
ՀՀ պետական պարտատոմսեր, այդ թվում՝	8,951,513	7,527,059

գանձապետական պարտատոմսեր	8,951,513	7,527,059
Հաշվեգրված տոկոսներ	194,153	101,507
Ընդամենը պետական արժեթղթեր	9,145,666	7,628,566

ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր		
երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	13,668,848	9,809,217
կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ		
Հաշվեգրված տոկոսներ	307,085	153,620
Ընդամենը	13,975,933	9,962,837
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումների արժեգրվում (ինարավոր կորուստների պահուստ) (ծանոթ. 7)	273,387	196,176
Զուտ ներդրումներ մինչև մարման ժամկետը պահվող ֆինանսական ակտիվներում	22,848,212	17,395,227

Ծանոթագրություն 19. «Ներդրումներ վերահսկվող անձանց կանոնադրական կապիտալում»

Բանկը չունի ներդրումներ վերահսկվող անձանց կապիտալում:

Ծանոթագրություն 20. «Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ»

Հիմնական միջոցներ

Հոդվածի անվանումը	Հող	Շենքեր	Համակ. և կապի միջոցներ	Գույք և գրասենյակային սարքավորումներ	Փոխադրամիջոցներ	Այլ հիմն. միջոցներ	Հիմն. միջ. գծով կապ. ներդ.	Վարձակառկայ. միջոցներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք									
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի	211,586	4,764,183	1,031,655	237,964	154,915	351,544	0	101,244	6,853,091
Ավելացում			1,956	491	146	583			3,176
Օտարում									-
Վերադասակարգում									-
Վերագնահատում									-
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի	211,586	4,764,183	1,033,611	238,455	155,061	352,127	0	101,244	6,856,267
Ավելացում		61,914	63,204	1,246	74	11,243			137,681
Օտարում			9,712	3,339	9,701	6,360			29,112
Վերադասակարգում				-	4,032	4,032			-
Վերագնահատում									-
Մնացորդը հաշվետվու ժամանակաշրջանի	211,586	4,702,269	1,087,103	232,330	145,434	361,042	0	101,244	6,841,008
Գուտակված մաշվածություն									-
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի	-	1,990,962	890,048	199,056	88,332	272,366	-	21,236	3,462,000
Ավելացում		36,351	6,009	3,420	4,856	9,363		2,259	62,258
Օտարում									-
Վերադասակարգում									-
Վերագնահատում									-
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի		2,027,313	896,057	202,476	93,188	281,729	-	23,495	3,524,258
Ավելացում		25,579	6,804	3,083	4,841	7,760		2,235	50,302
Օտարում/ դուրս գրում			9,384	3,247	9,701	6,300			28,632
Վերադասակարգում									-
Վերագնահատում				-	3,286	3,286			-

Մնացորդը հաշվետվու ժամանակաշրջանի		2,052,892	893,477	199,026	88,328	286,475	-	25,730	3,545,928
Զուտ հաշվեկշռային արժեք									-
հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	211,586	2,649,377	193,626	33,304	57,106	74,567	0	75,514	3,295,080
նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի	211,586	2,736,870	137,554	35,979	61,873	70,398	0	77,749	3,332,009

Ոչ կուրթական ակտիվներ

	Համակարգչային ծրագրեր	Լիցենզիաներ և վստահագրեր	Այլ ոչ կուրթական ակտիվներ	Կապիտալ ներդր. բանկի ոչ կուրթակ. ակտիվներում	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք					
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում	102,165	40,379	1,080	0	143,624
Ավելացում		5,448			5,448
Վերադասակարգում				0	-
Օտարում		5,904			5,904
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում	102,165	39,923	1,080		143,168
Ավելացում		17,148			17,148
Վերադասակարգում					-
Օտարում		932			932
Մնացորդը հաշվետվու ժամանակաշրջանի վերջում	102,165	56,139	1,080		159,384
Կուտակված մաշվածություն					-
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում	74,582	24,911	1,002		100,495
Ավելացում	4,295	2,481	28		6,804
Վերադասակարգում					-
Օտարում		5,904			5,904
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում	78,877	21,488	1,030	0	101,395
Ավելացում	4,256	2,354	27		6,637
Վերադասակարգում					-
Օտարում		932			932
Մնացորդը հաշվետվու ժամանակաշրջանի վերջում	83,133	22,910	1,057	0	107,100
Զուտ հաշվեկշռային արժեք					-
հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	19,032	33,229	23	0	52,284
նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	23,288	18,435	50	0	41,773

Ծանոթագրություն 21. «Այլ ակտիվներ»

	31/12/17	31/12/16
Բանկային գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ		
Այլ գործառնություններից ստացվելիք գումարներ	527,666	439,855
Ընդամենը	527,666	439,855
Դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ		
Դեբիտորական պարտքեր բյուջեի գծով	-	-
Դեբիտորական պարտքեր մատակարարների գծով	2,520,666	893,293
Կանխավճարներ աշխատակիցներին		-
Կանխավճարներ մատակարարներին	2,991	11,364

Կանխավճարներ բյուջեի և պարտադիր սոցիալական ապահովագրության վճարների գծով	11,014	271,014
Այլ դերիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	-	-
Ընդամենը	2,534,671	1,175,671
Այլ ակտիվներ Պահեստ	28,246	25,691
Բռնագանձված գրավ և վաճառքի համար պահվող ակտիվներ	2,928,707	2,246,749
Ապագա ժամանակաշրջանի ծախսեր	4,173	2,670
Այլ ակտիվներ	102,327	241
Ընդամենը	3,063,453	2,275,351
Այլ ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	32,518	-
Ընդամենը այլ ակտիվներ	6,093,272	3,890,877

Ծանոթագրություն 22. «Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ»

Ընթացիկ հաշիվներ	31/12/17	31/12/16
ՀՀ բանկերի	1,184	166,268
Հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	1,184	166,268
Միջբանկային վարկեր և ավանդներ, այլ	-	-
ՀՀ կենտրոնական բանկ	-	-
ռեպո (հետգնման) պամանագրեր	-	2,990,828
այլ	-	119
Հաշվեգրված տոկոսներ	-	1,448
Ընդամենը	-	2,992,395
Ֆինանսական կազմակերպություններ	-	-
րնթացիկ հաշիվներ	55,147	13,042
վարկեր և ավանդներ	8,143,807	7,104,430
այլ	1,246	1,458
Հաշվեգրված տոկոսներ	88,041	44,476
Ընդամենը	8,288,241	7,163,406
Ընդամենը պահանջներ բանկերի և ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	8,289,425	10,322,069

Ծանոթագրություն 23. «Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ»

ՀՀ Կառավարության և տեղական ինքնակառավարման մարմինների նկատմամբ	31/12/17	31/12/16
Ընթացիկ հաշիվներ	537,280	714,231
Ժամկետային ավանդներ*	6,087,092	5,484,976
Այլ	-	-
Հաշվարկված տոկոսներ	20,237	18,073
Ընդամենը	6,644,609	6,217,280
ՀՀ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ		
Ընթացիկ հաշիվներ	20,079,942	2,899,308
Ժամկետային ավանդներ	10,322,774	9,904,683
Այլ	40,331	27,608
Հաշվարկված տոկոսներ	94,802	117,442
Ընդամենը	30,537,849	12,949,041
Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ		
Ընթացիկ հաշիվներ	1,484,404	434,754
Ժամկետային ավանդներ	8,849,327	7,057,314
Հաշվարկված տոկոսներ	-	-

Այլ	4,921	3,288
Ընդամենը	10,338,652	7,495,356
ՀՀ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերերի նկատմամբ		
Ընթացիկ հաշիվներ	131,690	127,781
Ժամկետային ավանդներ	-	-
Այլ	240	180
Հաշվարկված տոկոսներ		
Ընդամենը	131,930	127,961
Ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ		
Ընթացիկ հաշիվներ	5,444,922	4,614,078
Ժամկետային ավանդներ	30,589,336	22,951,164
Այլ	389,147	218,034
Հաշվարկված տոկոսներ	663,123	242,308
Ընդամենը	37,086,528	28,025,584
Ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ		
Ընթացիկ հաշիվներ	2,908,331	1,569,612
Ժամկետային ավանդներ	2,975,749	2,653,650
Այլ	-	10
Հաշվարկված տոկոսներ	29,108	17,152
Ընդամենը	5,913,188	4,240,424
Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	90,652,756	59,055,646

*ԱՀ կառավարության կողմից բանկում ներդրվում են ավանդներ երեք և ավելի երեխաների ծննդյան դեպքում մինչև երեխայի 18 դառնալը ժամկետով: 31.12.17 թ-ի դրությամբ վերոնշյալ ավանդների ընդհանուր գումարը կազմել է 5 851 385 հազ. ՀՀ դրամ

Ժամկետային ավանդներն ըստ հաճախորդների

Ժամկետային ավանդներ	31/12/17	31/12/16
Իրավաբանական անձիք	19,270,162	17,081,663
Ֆիզիկական անձիք	34,243,534	25,853,192
Անհատ ձեռնարկատերեր		

Հաճախորդների և նրանց ընթացիկ ու ժամկետային հաշիվների քանակը՝

Անվանում	31/12/17	31/12/16
Ընթացիկ հաշիվներ	100,647	127,759
Ժամկետային ավանդներ	4,094	6,174
Հաճախորդների քանակ, այդ թվում՝	70,808	78,550
Ֆիզիկական անձինք	67,565	74,773
Իրավաբանական անձինք	3,243	3,777

Մանթազրույթուն 24. «Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր»

Բանկը արժեթղթեր չի թողարկել:

Մանթազրույթուն 25. «Առևտրային նպատակներով պահվող պարտավորություններ»

Բանկը չունի առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվներ:

Մանթազրույթուն 26. «Վճարվելիք գումարներ»

Վճարվելիք գումարներ	31/12/17	31/12/16
Շահարաժիններ	9,476	9,476
Ավանդների ապահովագրության գծով	24,589	23,474
Այլ	6,805	7,190
Ընդամենը	40,870	40,140

Մանթագրություն 27. «Ստորադաս փոխառություն»

Անվանում	31/12/17	31/12/16
Ստորադաս փոխառություն այլ կազմակերպություններից	7,731,063	7,729,539

Ստորադաս փոխառությունը երկարաժամկետ փոխառություն է, որը Բանկի լուծարման դեպքում կլինի ստորադաս Բանկի այլ պարտավորությունների նկատմամբ, ներառյալ ավանդները և այլ պարտքային գործիքները: Կապակցված անձանց կողմից ստացված փոխառության մարման ժամկետը լրանում է 2026թ:

Մանթագրություն 28. «Այլ պարտավորություններ»

Այլ պարտավորություններ	31/12/17	31/12/16
Աշխատակազմին վճարվելիք գումարներ	195,196	69,499
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	23,388	29,356
Ընդամենը այլ ֆինանսական պարտավորություններ	218,584	98,855
Հետաձգված եկամուտ	0	0
Վճարվելիք այլ հարկեր	79,291	36,625
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ	7,741	8,217
Այլ	256,865	444,921
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	343,897	489,763
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	562,481	588,618

Մանթագրություն 28.1 «Հետաձգված հարկային պարտավորություն»

Բանկի հիմնական միջոցների վերազնահատումից առաջացել է հետաձգված հարկային պարտավորություն:

	31/12/17	31/12/16
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	147,021	187,690

Մանթագրություն 29. «Կանոնադրական կապիտալ»

Բանկի գրանցված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը 31.12.17-ի դրությամբ 23 261 150 հազ դրամ է: Բանկի թողարկած և տեղաբաշխված սովորական բաժնետոմսերի քանակը՝ 465 223, անվանական արժեքը՝ 50 հազ. դրամ:

Նշանակալից մասնակցի անունը/անվանումը	Բանկում ունեցած մասնակցության գումարը	Բանկում ունեցած մասնակցության չափը տոկոսային
Հայաստանի Բիզնես Հիմնադրամ	12,030,100	51.72
Արցախի Ներդրումային Հիմնադրամ	10,130,450	43.55
Ոչ նշանակալից մասնակիցներ	1,100,600	4.73
Ընդամենը	23,261,150	100

Ստեփանավան 30. «Մեփական կապիտալի այլ տարրեր»:

Վապիտալի այլ տարրեր	31/12/17	31/12/16
Պահուստներ, այդ թվում՝	2,345,133	2,198,260
Գլխավոր պահուստ	801,231	657,233
Վերագնահատման պահուստ	1,543,902	1,541,027
Զբաղիված շահույթ (վնաս)	4,129,280	865,373
Ընթացիկ տարվա	3,473,600	2,568,549
Նախորդ տարվա	655,680	-1,703,176

Ստեփանավան 31. Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածների գծով բանկի պայմանական պարտավորությունները

	31/12/17	31/12/16
Զօգտագործված վարկային գծեր	723,403	721,884
Տրամադրված երաշխիքներ	541,309	666,130
Ընդամենը	1,264,712	1,388,014

Ստեփանավան 32. Պարտավորություններ գործառնական վարձակալության գծով

Բանկի կողմից գործառնական վարձակալությամբ օգտագործվող հիմնական միջոցների ընդհանուր հետհաշվեկշռային արժեքը 31.12.17թ-ի դրությամբ կազմել է 231 231 հազ.դրամ:

Նվազագույն վարձավճարների կառուցվածքը	Արտարժույթին համարժեք դրամով վճարման ենթակա գումարներ	ՀՀ դրամով վճարման ենթակա գումարներ
Մինչև 1 տարի		213,082
1-5 տարի		646,823
5 տարուց ավելի		23,427
Ընդամենը	0	883,332

Ստեփանավան 33. «Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ»

Ներկայացվող հաշվետվությունների առումով բանկի կապակցված կողմեր են համարվում՝

- բանկի ղեկավարները,
  - բանկի կապիտալում նշանակալից մասնակցություն ունեցող անձինք,
  - (1) և (2) կետերում նշված անձանց հետ փոխկապակցված ֆիզիկական և իրավաբանական անձինք:
- Բանկը որևէ խմբի անդամ չէ:

Պահանջներ այլ բանկերի նկատմամբ	31/12/17	31/12/16
Մնացորդը 30 սեպտեմբերի դրությամբ	12,368	600
Եռամսյակի ընթացքում ավելացում	1,860,523	5,948,095
Եռամսյակի ընթացքում նվազում	-1,860,391	-5,947,428
Մնացորդը 31 դեկտեմբերի դրությամբ	12,500	1,267

Պարտավորություններ այլ բանկերի նկատմամբ	31/12/17	31/12/16
Մնացորդը 30 սեպտեմբերի դրությամբ	0	878,891
Եռամսյակի ընթացքում ավելացում	574,572	1,740,467
Եռամսյակի ընթացքում նվազում	574,572	-2,611,197
Մնացորդը 31 դեկտեմբերի դրությամբ	0	8,161

Բանկի հետ կապված «ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ-ի անուղակի նշանակալից մասնակից է և խորհրդի նախագահ Վարտան Սիրմաբեար:

Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառվածություններ	31/12/17	31/12/16
Մնացորդը 30 սեպտեմբերի դրությամբ	5,397,774	4,801,769
Եռամսյակի ընթացքում ավելացում	2,853,340	534,238
Եռամսյակի ընթացքում նվազում	-815,961	-496,033
Մնացորդը 31 դեկտեմբերի դրությամբ	7,435,153	4,839,974
Տոկոսային եկամուտ	153,493	148,403

Բանկի հետ կապված անձանց տրամադրված վարկերը բանկի ղեկավարներին և դրանց հետ կապված անձանց տրամադրված վարկերն են:

Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	31/12/17	31/12/16
Մնացորդը 30 սեպտեմբերի դրությամբ	39,186,260	5,108,220
Եռամսյակի ընթացքում ավելացում	15,677,376	2,779,817
Եռամսյակի ընթացքում նվազում	-18,288,362	-2,749,773
Մնացորդը 31 դեկտեմբերի դրությամբ	36,575,274	5,138,264
Տոկոսային ծախս	556,092	119,114

Ծանոթագրություն 33. Բանկի ղեկավարությանը վճարված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված վճարներ

		հազ. ՀՀ դրամ
	01/01/2017-31/12/17	01/01/2016-31/12/16
Բանկի ղեկավարությանը վճարված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված վճարներ	249,574	219,444

Ծանոթագրություն 34. «Ֆինանսական ռիսկերի վերաբերյալ նվազագույն բացահայտումներ»

Ռիսկերի կառավարումն էական գործոն է բանկային ոլորտի համար և Բանկի գործառնությունների կարևոր տարր է: Հիմնական ռիսկերը, որոնց ենթարկվում է Բանկը, կապված են վարկային, շուկայական և իրացվելիության ռիսկերի հետ:

34.1 Վարկային ռիսկ

Վարկային ռիսկը հավանականություն է, որ գործարքի մյուս կողմը կխախտի Բանկի հետ կնքած պայմանագրի պայմանները, ինչը բացասաբար կազդի Բանկի շահույթի և (կամ) կապիտալի վրա՝ անկախ այն հանգամանքից գործարքներն արտացոլվում են Բանկի հաշվեկշռում, թե հանդես են գալիս որպես արտահաշվեկշռային հոդված: Ընդ որում, վարկային ռիսկն առաջանում է ցանկացած ժամանակ, երբ միջոցները տրամադրվում են, ներդրվում են կամ այլ կերպ հասանելի են դառնում փոխառուին (գործընկերոջը) և (կամ) պահանջի իրավունք է առաջանում Բանկի համար և (կամ) Բանկը ստանձնում է միջոցների տրամադրման պարտավորություն:

-Վարկային ռիսկը Բանկը տարանջատում է երկու խմբի՝ վարկառուի ռիսկ, պորտֆելային ռիսկ.

Վարկառուի ռիսկը ծագում է այն ժամանակ, երբ պարտապանն ի վիճակի չի լինում կատարել իր պայմանագրային պարտավորությունները: Նշված ռիսկի կառավարման համար Բանկի խորհրդի կողմից ընդունվել են ընթացակարգեր, որոնք սահմանում են վարկառուի վարկունակության գնահատման համապատասխան չափանիշներ, գրավի գնահատման չափանիշներ, վարկերի/վարկային գործիքների շարունակական վերահսկման և մոնիթորինգի մեխանիզմները: Բանկը շարունակաբար վերահսկում է առանձին վարկերի վիճակը և կանոնավոր կերպով վերագնահատում է իր հաճախորդների վճարունակությունը:

Պորտֆելային ռիսկը ծագում է Բանկի վարկային պորտֆելում առկա տնտեսության տարբեր ճյուղերում տեղաբաշխված վարկային ներդրումների չմարման հետևանքով: Պորտֆելային ռիսկը առաջանում է, եթե Բանկի վարկային պորտֆելը հիմնականում կենտրոնացված է տնտեսության որևէ ճյուղում և առկա է տնտեսության տվյալ ճյուղի տնտեսական իրավիճակի վատթարացում:

Բանկի ողջ վարկային պորտֆելը գնահատվում է Ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից՝ վարկերի կենտրոնացման և շուկայական

ռիսկերի տեսանկյունից՝ համաձայն Բանկում գործող ներքին սահմանաչափերի: Բանկի Ռիսկերի կառավարման վարչությունը ներքին իրավական ակտերով սահմանված պահանջներին համապատասխան ամսական և եռամսյակային պարբերականությամբ Բանկի ղեկավար մարմիններին է ներկայացնում վարկային ռիսկի վերաբերյալ հաշվետվություններ:

Աշխարհագրական կենտրոնացումներ

Բանկի ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների աշխարհագրական կենտրոնացումների վերլուծությունը ունի հետևյալ տեսքը.

Հաշվետու ժամանակաշրջան

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀԶԿ* երկրներ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	18,979,677				18,979,677
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. Նկատմամբ	15,717,263	217,622	269,693	531,041	16,735,619
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական գործիքներ	-			-	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառվածություններ	69,275,102		812	-	69,275,914
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	58,958			-	58,958
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր	22,848,212			-	22,848,212
Այլ ակտիվներ	9,295,405		143,778	1,452	9,440,635
Ընդամենը ակտիվներ	136,174,617	217,622	414,283	532,493	137,339,015
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ	1,264,712		671	1,707	1,267,090
Պարտավորություններ					-
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. Նկատմամբ	8,289,425	-		-	8,289,425
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	74,400,916	110,349	14,924,355	1,217,136	90,652,756
Ստորադաս փոխառություն	852,135		6,878,928	1	7,731,064
Այլ պարտավորություններ	750,167		205	-	750,372
Ընդամենը պարտավորություններ	84,292,643	110,349	21,803,488	1,217,137	107,423,617
Զուտ դիրք	51,881,974	107,273	(21,389,205)	(684,644)	29,915,398

Նախորդ ժամանակաշրջան

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀԶԿ* երկրներ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	10,739,719				10,739,719
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. Նկատմամբ	2,740,526	282,803	453,343	0	3,476,672
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական գործիքներ	0			0	0
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառվածություններ	65,127,360		1,664	0	65,129,024
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	54,848			0	54,848
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր	17,395,227			0	17,395,227
Այլ ակտիվներ	6,644,580		808,413	0	7,452,993
Ընդամենը ակտիվներ	102,702,260	282,803	1,263,420	0	104,248,483

Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ	1,386,927		1,087	0	1,388,014
Պարտավորություններ					0
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. Նկատմամբ	10,321,950	119		0	10,322,069
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	48,172,016	359,382	17,842,713	411,076	66,785,187
Ստորադաս փոխառություն					
Այլ պարտավորություններ	816,278	170		0	816,448
Ընդամենը պարտավորություններ	59,310,244	359,671	17,842,713	411,076	77,923,704
Զուտ դիրք	43,392,016	-76,868	-16,579,293	-411,076	26,324,779

SZՁԿ* Տնտեսական համագործակցության և զարգացման կազմակերպություն:

Առ 31.12.17թ. ՀՀ տարածքում տեղաբաշխված վարկերի կառուցվածքը ըստ մարզերի ունի հետևյալ տեսքը

Երևան	6,305,659
Արագածոտնի մարզ	52,002
Արարատի մարզ	129,032
Արմավիրի մարզ	112,442
Գեղարքունիքի մարզ	26,569
Լոռու մարզ	28,898
Կոտայքի մարզ	343,835
Շիրակի մարզ	24,389
Սյունիքի մարզ	37,874
Վայոց Ձորի մարզ	15,691
Տավուշի մարզ	13,227
ԱՀ	62,185,193
Ընդամենը	69,274,811

Վարկային ռիսկ պարունակող ակտիվների վերլուծությունը ըստ տնտեսության սեգմենտների և ռիսկայնության ունի հետևյալ տեսքը.

Հաշվետու ժամանակաշրջան

Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ		Չաշխատող ակտիվներ							
	Ստանդարտ/ Ոչ ռիսկային		Հսկվող/ Ռիսկային		Ոչ ստանդարտ/Միջին ռիսկային		Կասկածելի/ Բարձր ռիսկային		Անհուսալի	
	գումարը	քանակը	գումարը	քանակը	գումարը	քանակը	գումարը	քանակը	գումարը	քանակը
Վարկեր, այդ թվում՝	84,585,763	23,499	242,764	242	132,842	102	19,244	38	13,074,576	2,222
Գյուղատնտեսություն, անտառային տնտեսություն և ձկնորսություն	778,963	45	5,604	3	9,525	3	-	-	2,024,524	50
Հանքագործական արդյունաբերություն և բացահանքերի շահագործում	15,998	2	-	-	-	-	-	-	19,742	2
Մշակող արդյունաբերություն	1,893,836	43	7,095	1	-	-	-	-	1,445,858	33
Էլեկտրականության, գազի, գոյորշու և լավորակ օդի մատակարարում	1,738,414	4	-	-	-	-	-	-	-	-
Ջրամատակարարում, կոյուղի, թափոնների կառավարում և վերամշակում	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Շինարարություն	1,204,742	15	-	-	-	-	-	-	1,582,578	15
Առևտուր	827,416	81	11,384	3	12,915	4	1,202	1	1,265,976	87
Փոխադրումներ և պահեստային տնտեսություն, այդ թվում՝	8,910	2	-	-	-	-	-	-	214,642	5
Կեցության և հանրային սննդի կազմակերպում	65,496	13	9,427	1	-	-	-	-	112,915	8
Տեղեկատվություն և կապ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ֆինանսական և ապահովագրական գործունեություն	15,704,713	30	-	-	-	-	-	-	98,511	3
Անշարժ գույքի հետ կապված գործունեություն	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Մասնագիտական, գիտական և տեխնիկական գործունեություն	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Կրթություն	3,950	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Առողջապահություն	428,147	2	-	-	-	-	-	-	18,693	2
Մշակույթ, զվարճություն, հանգիստ	-	-	-	-	43	1	-	-	5,369	1
Հիպոթեքային վարկեր	8,253,834	1,304	130,025	31	76,957	12	8,685	4	2,145,526	217

Սպառողական վարկեր	6,819,967	21,895	79,229	203	27,689	81	9,266	33	2,855,000	1,788
Տնտեսության այլ ճյուղեր	46,841,376	61	-	-	5,713	1	-	-	1,285,242	11
Դեբիտորական պարտքեր	1,707,737	958	190	9	227	24	30	18	3,064,205	1,247
Ինվեստիցիոն արժեթղթեր	58,958	25,871								
Հետհաշվեկշռային հոդվածներ, այդ թվում՝	1,263,940	7,130	90	13	166	4	-	-	516	2
Երաշխիքներ	541,309	20	-	-	-	-	-	-	-	-
Ակրեդիտիվներ										

Նախորդ ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ

Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ		Չաշխատող ակտիվներ							
	Ստանդարտ/ Ոչ ռիսկային		Հսկվող/ Ռիսկային		Ոչ ստանդարտ/Միջին		Կասկածելի/ Բարձր		Անհուսալի	
	գումարը	քանակը	գումարը	քանակը	գումարը	քանակը	գումարը	քանակը	գումարը	քանակը
Վարկեր, այդ թվում՝	61,280,012	24,680	647,928	641	2,987,746	233	213,246	203	13,132,155	2,689
Գյուղատնտեսություն, անտառային տնտեսություն և ձկնորսություն	178,986	50	34,631	10	2,253	2			2,096,828	53
Հանքագործական արդյունաբերություն և բացահանքերի շահագործում	9,363	1	1,293	1					17,650	1
Մշակող արդյունաբերություն	2,037,230	44			2,651	1	42,803	3	1,445,386	33
Էլեկտրականության, գազի, ջրի և ջրամատակարարման տնտեսություն										
Ջրամատակարարում, կոյուղի, թափոնների կառավարում և վերամշակում										
Շինարարություն	325,978	9			2,760,773	6			691,541	18
Առևտուր	1,908,884	108	119,667	8	15,879	3	3,111	2	1,768,161	120
Փոխադրումներ և պահեստային տնտեսություն, այդ թվում՝	3,096	2							231,944	8
Կեցության հանրային սննդի կազմակերպում	208,377	15			5,424	1	14,355	2	217,387	13
Տեղեկատվություն և կապ										
Ֆինանսական և ապահովագրական գործունեություն									105,571	5
Անշարժ գույքի և անշարժ գործունեություն										
Մասնագիտական, գիտական և տեխնիկական գործունեություն										
Կրթություն	17,199	3								
Առողջապահություն	15,723	3							18,687	2
Մշակույթ, զվարճություն, հանգիստ			590	1					12,508	2
Հիպոթեքային վարկեր	8,604,747	1301	297,433	56	104,740	25	90,403	32	2,054,399	209
Սպառողական վարկեր	6,313,856	23,087	191,751	563	79,674	192	60,601	162	3,203,963	2,218
Տնտեսության այլ ճյուղեր	41,656,573	57	2,563	2	16,352	3	1973	2	1,268,130	7
Դեբիտորական պարտքեր	4,243,323	617	353	15	258	8	848	12	3181845	1796
Ինվեստիցիոն արժեթղթեր	56,082									
Հետհաշվեկշռային հոդվածներ, այդ թվում՝	1,400,891	7,010	838	38	79	10	67	4	114	5
Երաշխիքներ	666,131	13								
Ակրեդիտիվներ										

Վարկային պորտֆելի վերլուծությունը ըստ տարածաշրջանների և ռիսկայնության ունի հետևյալ տեսքը.

Հաշվետու ժամանակաշրջան

Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ		Չաշխատող ակտիվներ		
	Ստանդարտ/ Ոչ ռիսկային	Հսկվող/ Ռիսկային	Ոչ ստանդարտ/ Միջին ռիսկային	Կասկածելի/ Բարձր ռիսկային	Անհուսալի
Վարկեր, այդ թվում՝					
1. ՀՀ ռեզիդենտներին	84,584,951	242,764	132,842	19,244	13,074,576
2. ԱՊՀ երկրներին ռեզիդենտներին (Ռուսաստան)					
(Ուկրաինա)					
3. ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին (Շվեյցարիա)		812			

4. Ոչ ՏՀԶԿ երկների ռեզիդենտներին, այդ թվում	-				
5. Ընդամենը	84,585,763	242,764	132,842	19,244	13,074,576

Նախորդ ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ

Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ		Չաշխատող ակտիվներ		
	Ստանդարտ/ Ոչ ռիսկային	Հսկվող/ Ռիսկային	Ոչ ստանդարտ/Միջին	Կասկածելի/ Բարձր	Անհուսայի
Վարկեր, այդ թվում՝					
1. ՀՀ ռեզիդենտներին	84,659,401	437,664	100,408	1,491,476	11,977,372
2. ԱՊՀ երկրների ռեզիդենտներին (Ռուսաստան)					
(Ուկրաինա)					
3. ՏՀԶԿ երկների ռեզիդենտներին (Շվեյցարիա)	665				
4. Ոչ ՏՀԶԿ երկների ռեզիդենտներին, այդ թվում					
5. Ընդամենը	84,660,066	437,664	100,408	1,491,476	11,977,372

չաշխատող վարկեր / ընդհանուր վարկեր	0.46%
չաշխատող վարկերի պահուստ / ընդհանուր կապիտալ	0.30%
վարկերի գծով պահուստաֆոնդ / ընդհանուր վարկեր	0.93%
հնարավոր կորուստների պահուստ վարկերի գծով / չաշխատող վարկեր	207.51%
(դուրսգրումներ – փոխհատուցումներ) / միջին ընդհանուր վարկեր	-0.59%
վարկային ռիսկով ճշգրտված զուտ տոկոսային մարժա = (տոկոսային եկամուտ-տոկոսային ծախսեր – վարկերի գծով կորուստ)/վարկային ներդրումներ	7.48%
խոշոր փոխառություններ / կապիտալ	6.40%

342.2 Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկի վերլուծություն

Շուկայական ռիսկը հավանականություն է, որ շուկայական գների (տոկոսադրույքներ, արտարժույթի փոխարժեքներ, բաժնային գործիքների գներ և այլն) տատանումը բացասական ազդեցություն կունենա Բանկի կապիտալի և/կամ շահույթի վրա:

Տոկոսադրույքի ռիսկը հավանականություն է, որ շուկայական տոկոսադրույքների անցանկալի տեղաշարժերը բացասական ազդեցություն կունենան Բանկի կապիտալի և/կամ շահույթի վրա:

Բանկում տոկոսադրույքների փոփոխության ռիսկի չափումը կատարվում է ակտիվների և պարտավորությունների վերադարձելիության ժամկետի ճեղքվածքի հաշվարկման (GAP-վերլուծություն) և դուրացիայի մոդելի միջոցով:

Արտարժույթային ռիսկը հավանականություն է, որ արժույթի փոխարժեքի տատանումները բացասական ազդեցություն կունենան Բանկի կապիտալի և/կամ շահույթի վրա: Վերաբերում է ինչպես առևտրային, այնպես էլ վարկային գործառնություններին:

Բանկի արտարժույթային ռիսկի զսպման նպատակով Բանկի յուրաքանչյուր արտարժույթի և արտարժույթների արժույթային դիրքերի համար գործում են ներքին սահմանաչափերը: Բանկում արտարժույթային ռիսկի չափումը կատարվում է ակտիվների և պարտավորությունների վերադարձելիության ժամկետի ճեղքվածքի հաշվարկման (GAP-վերլուծություն) և VAR մոդելի միջոցով:

Արտարժույթի ռիսկ

Բանկի կողմից ներկայացվում է Բանկի արտարժույթի ռիսկի վերլուծությունն ըստ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների

Հաշվետու ժամանակաշրջան

Ակտիվներ	ՀՀ դրամ	I խմբի արտարժույթ*	II խմբի արտարժույթ**	Ընդամենը
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	15,674,721	3,225,120	79,836	18,979,677
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. Նկատմամբ	15,706,645	948,494	80,480	16,735,619
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական գործիքներ	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	38,839,476	30,436,438	-	69,275,914
Վաճառքի համար մատչելի ֆին. Ակտիվներ	58,958	-	-	58,958
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ֆին. Ակտիվներ	21,153,061	1,695,151	-	22,848,212
Այլ	7,117,338	2,323,297	-	9,440,635
Ընդամենը ակտիվներ	98,550,199	38,628,500	160,316	137,339,015
Պարտավորություններ	-	-	-	-
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. Նկատմամբ	8,288,125	1,300	0	8,289,425
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	55,541,106	35,087,428	24,222	90,652,756
Ստորադաս փոխառություն	3,855,923	3,875,141	0	7,731,064
Այլ պարտավորություններ	749,842	518	12	750,372
Ընդամենը պարտավորություններ	68,434,996	38,964,387	24,234	107,423,617
Զուտ դիրք	30,115,203	(335,887)	136,082	29,915,398

Նախորդ ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ

Ակտիվներ	ՀՀ դրամ	I խմբի արտարժույթ*	II խմբի արտարժույթ**	Ընդամենը
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	7,288,105	3,380,237	71,377	10,739,719
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. Նկատմամբ	2,739,261	703,219	34,192	3,476,672
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական գործիքներ	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	31,008,656	34,120,368	-	65,129,024
Վաճառքի համար մատչելի ֆին. Ակտիվներ	54,848	-	-	54,848
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ֆին. Ակտիվներ	15,700,730	1,694,497	-	17,395,227
Այլ	6,718,026	734,967	-	7,452,993
Ընդամենը ակտիվներ	63,509,626	40,633,288	105,569	104,248,483
Պարտավորություններ	-	-	-	-
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. Նկատմամբ	10,175,101	146,849	119	10,322,069
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	25,648,632	33,385,025	21,991	59,055,648
Ստորադաս փոխառություն	852,148	6,877,391	-	7,729,539
Այլ պարտավորություններ	815,889	559	-	816,448
Ընդամենը պարտավորություններ	37,491,770	40,409,824	22,110	77,923,704
Զուտ դիրք	26,017,856	223,464	83,459	26,324,779

* Բանկի <I խմբի արտարժույթի> կազմում ընդգրկված են հետևյալ արտարժույթները՝ ԱՄՆ-ի դոլարը, եվրոն, անգլիական ֆունտ ստեռլինգը, շվեյցարական ֆրանկ, կանադական դոլար, ավստրալիական դոլար, բանկային ոսկին:

** Բանկի <II խմբի արտարժույթի> կազմում ընդգրկված են հետևյալ արտարժույթները՝ ռուսական ռուբլին, վրացական լարին, ուկրաինական գրիվնյան:

Բանկի կողմից ներկայացվում է բանկի արտարժույթի ռիսկի վերլուծությունն ըստ ածանցյալ ֆինանսական գործիքների տեսակների.

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքների տեսակները	ՀՀ դրամ	I խմբի արտարժույթ*	II խմբի արտարժույթ**	Ընդամենը
Ֆուչերային գործիքների գծով				
-պարտավորություններ				
-պահանջներ				
Ֆորվարդային գործիքների գծով				
-պարտավորություններ				
-պահանջներ				
Օպցիոնների գծով				

	1,790,447	941,385	2,464,513	1,714,114	5,552,348	2,236,338	10,270,540	10,760,291	6,944,889	12,315,901	7,804,172	4,556,952
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ, այդ թվում՝												
ավանդներ	1,790,447	941,385	2,464,513	1,714,114	5,552,348	2,236,338	10,270,540	10,760,291	6,944,889	12,315,901	7,804,172	4,556,952
հետգնման պայմանագրեր												
արժույթային սվոպ												
Այլ												
Ներգրված այլ միջոցներ												
Ընդամենը	3,833,834	941,385	3,604,390	1,714,114	7,367,707	2,236,338	10,922,803	10,760,291	8,572,510	12,315,901	8,757,513	4,556,952
Զուտ դիրք	20,721,166	(259,436)	3,314,068	(777,990)	(2,585,554)	1,393,799	(2,105,015)	(3,867,749)	13,948,605	6,171,797	7,213,976	(3,066,317)

Բանկի կողմից ներկայացվում է հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ տոկոսաբեր/տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների համար գործող միջին տոկոսադրույքները.

Հոդվածի անվանումը	Հաշվետու ժամանակաշրջանի տոկոսադրույքներ		Նախորդ ֆինանսական տարվա վերջի տոկոսադրույքներ	
	ՀՀ դրամ %	Արտարժույթ %	ՀՀ դրամ %	Արտարժույթ %
Ակտիվներ				
Մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	4.5			
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին.կազմ. նկատմամբ, այդ թվում՝				
միջբանկային վարկեր				
միջբանկային ռեպո	6.51		6.7	
միջբանկային տոկոսային սվոպ				
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	15.19	13.02	16.01	12.99
Առևտրային նպատակով պահվող և վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր				
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր	10.13	7.5	8.44	
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. Նկատմամբ	9.2		8.22	8.38
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	11.66	6.75	12.64	7.89
Պարտավորություններ բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի գծով				

34.3.Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը հավանականություն է, որ Բանկը բավարար իրացվելի միջոցներ չի ունենա պարտավորությունները ժամանակին մարելու համար: Կարող է հանդես գալ երկու եղանակով՝ միջոցների ներգրավման անհնարինություն և ակտիվների իրացվելիության ռիսկ:

Բանկում իրացվելիության կառավարման նպատակն է ստեղծել այնպիսի ֆինանսական կարողությունների ամբողջություն, որը հնարավորություն կտա առանց լուրջ հիմնախնդիրների բավարարելու բոլոր տեսակի կրեդիտորների, ավանդատուների և այլ հաճախորդների օրինական դրամական պահանջները, որոնք կարող են արտացոլված լինել Բանկի հաշվեկշռային և հետհաշվեկշռային հոդվածներում, ինչպես նաև այս ամենի հետ մեկտեղ ապահովել շահութաբերության հնարավոր առավելագույն մակարդակ:

Բանկում իրացվելիության ապահովման և իրացվելիության ռիսկի արդյունավետ կառավարման նպատակով իրականացվում է ակտիվների և պասիվների փոխհամաձայնեցված կառավարում, ապահովելով բավարար բարձր իրացվելի ակտիվների առկայություն, ռեսուրսների կայունություն, ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ճեղքվածքների ընդունելի սահմանաչափեր, միջոցներ ներգրավելու հնարավորություններ, ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքային դիվերսիֆիկացիայի ապահովում, իրացվելիության և շահութաբերության օպտիմալ հարաբերակցության ապահովում:

Բանկը ձգտում է ակտիվորեն պահպանել ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված և կայուն կառուցվածքը, որը ներառում է այլ բանկերից և միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված երկարաժամկետ ու կարճաժամկետ վարկերը, հիմնական իրավաբանական անձանց և անհատների ավանդները: Բանկը ձգտում է ապահովել բարձր իրացվելի ակտիվների բազմազանեցված պորտֆել՝ իրացվելիության անկանխատեսելի պահանջներն արագ ու հեշտությամբ բավարարելու նպատակով:

Ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից իրականացվում են կանոնավոր սթրես-թեստեր շուկայի սովորական ու արտասովոր պայմանները հաշվի առնող տարբեր սցենարների տեսանկյունից:

Հաշվետու ժամանակաշրջան

Հոդվածի անվանումը	Չափաատող		Մարմանը մնացել է						Անժամկետ	Ընդամենը
	Ժամկետանց	Ժամկետային	ցպահանջ	մինչև 3 ամիս	3-ից մինչև 6 ամիս	6-ից մինչև 12 ամիս	1-ից մինչև 5 տարի	5 տարուց ավելի		
Ակտիվների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ										
Կանխիկ և կանխիկին հավասարեցված դրամական միջոցներ, մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում			10,579,511	8,000,000					270,000	18,849,511
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ			974,355	15,690,443					70,821	16,735,619
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառվածություններ	57,451	410,640	-	8,794,100	7,462,313	13,884,946	34,214,166	4,452,298		69,275,914
Արժեթղթեր, այդ թվում՝										-
առևտրային նպատակով պահվող										-
վաճառքի համար մատչելի			58,957							58,957
մինչև մարման ժամկետը պահվող				1,132,402	954,851	1,863,528	18,089,711	807,720		22,848,213
ռեալ համաձայնագրով վաճառված										-
Այլ պահանջներ		768	3,662,788	152,238	7,500	26,958	2,263,802		3,456,745	9,570,800
Պայմանագրային պահանջներ**										-
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	57,451	411,409	15,275,611	33,769,183	8,424,663	15,775,433	54,567,679	5,260,018	3,797,566	137,339,014
Այդ թվում՝										-
I համրի արտարժույթով	21,692	163,730	4,150,613	1,919,241	3,630,176	6,903,977	20,653,557	1,496,458	70,821	39,010,265
II համրի արտարժույթով				160,317						160,317
Այդ թվում՝										-
Փոփոխվող տոկոսադրույքներով				5,045	3,367	7,378	77,017	203,407		296,214
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով				33,579,759	8,413,081	15,549,113	54,429,012	2,846,768		114,817,733
Անտոկոս	57,451	411,409	15,275,611	184,379	8,215	218,942	61,650	2,209,843	3,797,566	22,225,066
Պարտավորությունների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ										
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ			144,932	3,102,140	1,808,895	652,500	1,627,622	953,336		8,289,425
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ, այդ թվում՝			31,031,931	6,195,543	7,954,436	21,335,540	19,444,597	4,690,710		90,652,757
ցպահանջ ավանդներ			30,602,213							30,602,213
ժամկետային ավանդներ				6,195,543	7,954,436	21,335,540	19,444,597	4,690,710		59,620,826
այլ			429,718							429,718
Պարտավորություններ բանկերի կողմից թողարկված արժեթղթերի գծով										-
Ստորադաս փոխառություն								7,731,063		7,731,063
Այլ պարտավորություններ			740,896						9,476	750,372
Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ			723,403		124,534	167,903	248,872			1,264,712
Այդ թվում՝ Պայմանագրային պարտավորություններ**				54,927	52,790	105,366	646,823	23,427		883,333
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	-	-	31,917,759	9,297,683	9,763,331	21,988,040	21,072,219	13,375,109	9,476	107,423,617

Այդ թվում՝											
I խմբի արտարժույթով			6,654,345	2,273,152	2,264,714	10,882,627	12,330,257	684,151			35,089,246
II խմբի արտարժույթով			24,235								24,235
Խոշոր պարտավորություններ*			723,403		124,534	167,903	248,872				1,264,712
Այդ թվում՝											-
Փոփոխվող տոկոսադրույքներով			822	45,474	71,620	164,939	986,805	4,605,253			5,874,913
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով			8,520,579	9,001,308	9,691,711	21,823,101	20,085,414	8,769,856	9,476		77,901,445
Անտոկոս			23,396,358	250,901							23,647,259
Զուտ իրացվելիության ճեղքվածք	57,451	411,409	- 16,642,148	24,471,500	- 1,338,668	- 6,212,607	33,495,460	- 8,115,091		3,788,090	29,915,397
Այդ թվում՝	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
I խմբի արտարժույթով	21,692	163,730	- 2,503,732	- 353,911	- 1,365,462	- 3,978,650	8,323,300	812,307		70,821	3,921,019
II խմբի արտարժույթով	-	-	- 24,235	160,317	-	-	-	-		-	136,082
փոփոխվող տոկոսադրույքների համար	-	-	- 822	40,429	- 68,253	- 157,561	909,788	- 4,401,846		-	- 5,578,699
ֆիքսված տոկոսադրույքների համար	-	-	- 8,520,579	24,578,451	- 1,278,630	- 6,273,988	34,343,598	- 5,923,088	9,476		36,916,288
Կուտակային իրացվելիության ճեղքվածք			- 16,642,148	7,829,352	6,490,685	278,078	33,773,538	25,658,447		29,446,537	29,915,397

Նախորդ ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ

Հոդվածի անվանումը	Չաշխատող		Մարմանը մնացել է					Անժամկետ	Ընդամենը	
	Ժամկետանց	Ժամկետային	ցզյանանց	մինչև 3 ամիս	3-ից մինչև 6 ամիս	6-ից մինչև 12 ամիս	1-ից մինչև 5 տարի			5 տարուց ավելի
Կանխիկ և կանխիկին հավասարեցված դրամական միջոցներ, մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում			10,386,945						220,000	10,606,945
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ			631,532	2,780,052					65,087	3,476,671
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	1,679,285	1,704,046	-	20,040,103	7,146,601	10,637,992	19,146,467	4,774,530		65,129,024
Արժեթղթեր, այդ թվում՝	-	-	316,049	780,026	1,104,709	190,274	14,251,523	752,646	54,848	17,450,075
առևտրային նպատակով պահվող										-
վաճառքի համար մատչելի									54,848	54,848
մինչև մարման ժամկետը պահվող			251,743	780,026	1,104,709	190,274	11,703,633	562,525		14,592,910
ռեպո համաձայնագրով վաճառված			64,306				2,547,890	190,121		2,802,317
Այլ պահանջներ	1,430	1,792	3,123,933	184,382	187,756	311,664	206,782		3,568,027	7,585,766
Պարմանագրային պահանջներ**										-
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	1,680,715	1,705,838	14,458,459	23,784,563	8,439,066	11,139,930	33,604,773	5,527,176	3,907,962	104,248,481
Այդ թվում՝										-
I խմբի արտարժույթով	1,599,132	1,106,055	4,127,606	5,890,313	5,996,599	5,003,396	16,592,292	1,779,577		42,094,970
II խմբի արտարժույթով			105,569							105,569
Այդ թվում՝										-
Փոփոխվող տոկոսադրույքներով				3,284	1,985	4,194	45,937	115,730		171,130
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով	1,679,285	1,704,046		23,001,368	8,152,922	10,643,418	33,354,263	5,411,446		83,946,748

Անտոկոս	1,430	1,792	14,458,459	779,911	284,159	492,318	204,573		3,907,962	20,130,604
Պարտավորությունների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ										
Անյուիվների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ										
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ			226,845	7,201,109	210,131	160,844	1,564,418	958,722		10,322,069
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ, այդ թվում՝			10,617,745	10,714,679	7,091,397	11,982,334	12,828,562	5,820,931	-	59,055,647
ցլպահանջ ավանդներ			10,371,913							10,371,913
ժամկետային ավանդներ				10,714,679	7,091,397	11,982,334	12,828,562	5,820,931		48,437,902
այլ			245,832							245,832
Պարտավորություններ բանկերի կողմից թողարկված արժեթղթերի գծով										-
Ստորադաս փոխառություն								7,729,540		7,729,540
Այլ պարտավորություններ			806,972						9,476	816,448
Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ			721,884	406,991	75,739	124,365	59,036			1,388,015
Այդ թվում՝ Պայմանագրային պարտավորություններ**				32,019	32,019	63,927	383,525			604,115
ԸՆԴՈՄԵՆԸ			11,651,562	17,915,788	7,301,528	12,143,178	14,392,980	14,509,193	9,476	77,923,704
Այդ թվում՝										-
I խմբի արտարժույթով			3,004,744	8,945,648	4,236,846	6,172,937	11,824,782	6,224,865		40,409,822
II խմբի արտարժույթով			22,110							22,110
Խոշոր պարտավորություններ*			976,838	8,897,768	20,030	48,878	5,718,068	13,965,796		29,627,378
Այդ թվում՝										-
Փոփոխվող տոկոսադրույքներով							2,905	17,831		20,736
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով			4,807,283	17,667,998	7,301,528	12,143,178	14,390,075	14,491,362	9,476	70,810,899
Անտոկոս			6,844,279	247,790						7,092,069
Զուտ իրացվելիության ճեղքվածք	1,680,715	1,705,838	2,806,897	5,868,775	1,137,538	(1,003,248)	19,211,793	(8,982,017)	3,898,486	26,324,777
Այդ թվում՝										-
I խմբի արտարժույթով	1,599,132	1,106,055	1,122,862	(3,055,335)	1,759,753	(1,169,541)	4,767,510	(4,445,288)	-	1,685,148
II խմբի արտարժույթով	-	-	83,459	-	-	-	-	-	-	83,459
Փոփոխվող տոկոսադրույքների համար	-	-	-	3,284	1,985	4,194	43,032	97,899	-	150,394
Ֆիքսված տոկոսադրույքների համար	1,679,285	1,704,046	(4,807,283)	5,333,370	851,394	(1,499,760)	18,964,188	(9,079,916)	(9,476)	13,135,849
Կուտակային իրացվելիության ճեղքվածք			2,806,897	8,675,672	9,813,210	8,809,962	28,021,755	19,039,738	22,938,224	26,324,777

* Խոշոր պարտավորություններ՝ տողում լրացվում են բոլոր այն պարտատերերի նկատմամբ բանկի պարտավորությունների (ներառյալ՝ տոկոսագումարները) գումարները, որոնց անհատական պահանջների հանրագումարները բանկի նկատմամբ գերազանցում են բանկի ընդհանուր պարտավորությունների 5% սահմանաչափը՝ առանց հաշվի առնելու փոխկապակցվածությունը:

** Պայմանագրային պահանջներ՝ տողում լրացվում են դեռևս չհաշվեգրված (հաշվեկշռում կամ հետհաշվեկշռում չարտացոլված), սակայն պայմանագրով նախատեսված ստացվելիք բոլոր գումարները (այդ թվում՝ տոկոսագումարները)՝ ըստ պայմանագրով նախատեսված մարման ժամկետների:

*** Պայմանագրային պարտավորություններ՝ տողում լրացվում են դեռևս չհաշվեգրված, սակայն պայմանագրով նախատեսված վճարվելիք բոլոր գումարները (այդ թվում՝ տոկոսագումարները)՝ ըստ պայմանագրով նախատեսված մարման ժամկետների:

Ծանոթագրություն 35. «Կապիտալ և կապիտալի համարժեքություն»

Բանկը կառավարում է իր կապիտալի կառուցվածքը և կատարում ճշգրտումներ տնտեսական պայմանների փոփոխությունների ու իր գործունեության ռիսկային բնույթին համապատասխան: Կապիտալը պահպանելու կամ դրա մեջ ճշգրտումներ մտցնելու համար Բանկը կարող է ճշգրտել բաժնետերերին վճարվելիք շահաբաժինների գումարը, վերադարձնել կապիտալը բաժնետերերին կամ թողարկել արժեթղթեր: Լախորդ տարիների համեմատ նպատակներում, քաղաքականությունում և գործընթացներում փոփոխություններ չեն եղել: Բանկի կապիտալի չափի պահանջները սահմանվում և վերահսկվում են ՀՀ ԿԲ-ի կողմից: Բանկը որպես կապիտալ ճանաչում է ՀՀ օրենսդրությամբ բանկերի կապիտալի համար սահմանված հոդվածները: ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված կապիտալի ներկայիս պահանջների համաձայն, որոնք հիմնված են Բազելյան համաձայնագրի սկզբունքների վրա, բանկերը պետք է ապահովեն, որպեսզի կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցության ցուցանիշը բարձր լինի սահմանած նվազագույն մակարդակից: Նվազագույն մակարդակը կազմում է 12%: 2017թ դեկտեմբերի 31-ի և 2016թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը համապատասխանում է սահմանված մակարդակին: **Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ՀՀ ԿԲ-ի պահանջների համաձայն հաշվարկված կապիտալի կառուցվածքի վերլուծությունը 2017թ դեկտեմբերի 31- ի և 2016թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:**

	հազ.դրամ	
	2017թ	2016թ
Հիմնական կապիտալ		
Բաժնետիրական կապիտալ	23,261,150	23,261,150

Գլխավոր պահուստ	801,231	657,232
Չբաշխված շահույթ	4,129,280	799,679
Նվազեցումներ	2,623,405	2,535,191
Ընդամենը հիմնական կապիտալ	25,568,256	22,182,870
Լրացուցիչ կապիտալ		
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վերագնահատման պահուստ	2,525	(350)
Հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստ	1,541,377	1,541,377
Ստորադաս փոխառություն	7,722,800	7,721,520
Ընդամենը լրացուցիչ կապիտալ	9,266,702	9,262,547
Ընդամենը կապիտալ	34,834,958	31,445,417
Ընդամենը ռիսկով կշռված ակտիվներ	35,437,394	39,794,318
Ընդամենը կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների տոկոսային հարաբերակցություն	98.30%	41.36%

Եռամսյակի միջին ակտիվներ և կապիտալ

Անվանում	2017թ. 4-րդ եռ.
Միջին ակտիվներ	133,781,779
Միջին կապիտալ	33,698,384

Օանթագրություն 36. «Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեք»

Բանկը ֆինանսական ակտիվները և պարտավորություններն իր հաշվեկշռում ճանաչում է այն և միայն այն դեպքում, երբ նա դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ: Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների սովորական բնույթ կրող առք ու վաճառքների դեպքում դրանք ձևակերպվում են գործարքի օրվա ամսաթվով: Սովորական բնույթ կրող ձեռք բերումների դեպքում, երբ ֆինանսական գործիքը հետագայում պետք է չափվի իրական

արժեքով, պայմանագրի օրվա և գործարքի օրվա միջև ընկած ժամանակամիջոցում այն հաշվառվում է նույն սմգբունքով, ինչ որ ձեռք բերված գործիքների դեպքում: Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները սկզբնական ճանաչման ժամանակ չափվում են սկզբնական արժեքով, գումարած գործարքի հետ կապված ցանկացած ծախսումները, բացի ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքների: Սկզբնական ճանաչումից հետո բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները, բացի ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքների (ներառված նաև առևտրային նպատակներով պահվող գործիքները), հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունվետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքները հաշվառվում են իրական արժեքով:

Բանկի կողմից ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են հետևյալ կատեգորիաների. ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ, մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ, վարկեր և դեբիտորական պարտքեր, վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ: Ներդրումների նման դասակարգումը կատարվում է դրանց ձեռքբերման պահին՝ Բանկի ղեկավարության կողմից սահմանված գնահատումների հիման վրա հաշվի առնելով ձեռքբերման նպատակները: Ակտիվների հետագա վերադասակարգումը կատարվում է անհրաժեշտության և հնարավորության դեպքում՝ յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա ավարտից հետո:

Ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ

Այս կատեգորիայում հաշվառվում են առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները: Ֆինանսական ակտիվը հաշվառվում է այս կատեգորիայում, եթե այն ձեռք է բերվում կարճ ժամկետում վաճառքի նպատակով կամ եթե այդպես է որոշվում ղեկավարության կողմից նշված ակտիվի ձեռք բերման պահին:

Ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները դասակարգվում են որպես ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող, երբ.

-Այդպես վարվելը զգալիորեն կնվազեցնի չափման անհամապատասխանությունները, որոնք կառաջանային, եթե կապված ածանցյալ գործիքները համարվեին առևտրական նպատակներով պահվող, իսկ հիմք հանդիսացող ֆինանսական գործիքները հաշվառվեին ամորտիզացված գումարով, ինչպես վարկերը կամ հաճախորդներին և բանկերին տրվող կանխավճարները, կամ պարտքային արժեթղթերի տեսքով թողարկված արժեթղթերը:

Միջուկի մոդելը, որտեղ կարմիր գունով ցուցված է պրոտոնը

Միջուկի մոդելը, որտեղ կարմիր գունով ցուցված է նեյտրոնը

-Որոշ ներդրումներ, ինչպես օրինակ կապիտալի գործիքներում կատարված ներդրումները, որոնք փաստաթղթավորված ռիսկերի կառավարման կամ ներդրումային քաղաքականության համաձայն հաշվառվում են իրական արժեքով և կառավարչական անձնակազմին հաղորդվում են այդ արժեքով, համարվում են ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող` իրական արժեքով հաշվառվող, և

Ֆինանսական գործիքները, ինչպես պարտքային արժեթղթերը, որոնք պարունակում են մեկ կամ ավելի բաղադրիչ ածանցյալ գործիքներ, որոնք էականորեն ազդում են դրամական հոսքերի վրա, համարվում են ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող` իրական արժեքով հաշվառվող։

Միջուկի մոդելը, որտեղ կարմիր գունով ցուցված է պրոտոնը

Միջուկի մոդելը, որտեղ կարմիր գունով ցուցված է նեյտրոնը

Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր

Ֆիքսված մարման ժամկետով արժեթղթերը դասակարգվում են որպես մինչև մարման ժամկետը պահվող, երբ Բանկը հաստատապես մտադրված է և հնարավորություն ունի պահել այդ ներդրումները մինչև դրանց մարման ժամկետի լրանալը։ Եթե Բանկի կողմից իրականացվում է մարման ժամկետին ոչ մոտ ակտիվների էական գումարի վաճառք, ապա ամբողջ դասը վերադասակարգվում է որպես վաճառքի համար մատչելի։ Մինչև մարման ժամկետը

պահվող ներդրումները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով` կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը` հանած դրանց գծով արժեզրկումից պահուստները։

Միջուկի մոդելը, որտեղ կարմիր գունով ցուցված է պրոտոնը

Միջուկի մոդելը, որտեղ կարմիր գունով ցուցված է նեյտրոնը

Վարկեր և դեբիտորական պարտքեր

Վարկերը և դեբիտորական պարտքերը ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք ստեղծվում են Բանկի կողմից ուղղակիորեն պարտապանին դրամ տրամադրելու միջոցով` առանց պարտքը վաճառելու մտադրության։

Ֆիքսված ժամկետներով տրամադրված վարկերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով` գումարած գործարքից ծախսումները։ Երբ տրամադրված գումարների իրական արժեքը տարբերվում է վարկի իրական արժեքից, օրինակ երբ վարկը տրամադրվում է շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով, տրամադրված գումարի և վարկի իրական արժեքների տարբերությունը վարկի սկզբնական ճանաչման ժամանակ ձևակերպվում է որպես ծախս շուկայականից ցածր դրույքներով ակտիվների տեղաբաշխումից` ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում։ Այնուհետև վարկերն ու փոխատվությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով` կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը։ Ֆիքսված մարման ժամկետ չունեցող վարկերն ու փոխատվությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով` ելնելով մարման ենթադրվող ժամկետներից։ Հաճախորդներին տրված վարկերի ու փոխատվությունների գումարները նվազեցվում են դրանց գծով արժեզրկումից պահուստների գումարներով։

Միջուկի մոդելը, որտեղ կարմիր գունով ցուցված է պրոտոնը

Միջուկի մոդելը, որտեղ կարմիր գունով ցուցված է նեյտրոնը

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ներդրումներ

Վաճառքի համար մատչելի ներդրումները պարտքային, ինչպես նաև կապիտալի գործիքներում կատարված այն ներդրումներն են, որոնք Բանկը մտադիր է պահել անորոշ ժամկետով, և որոնք կարող են վաճառվել իրացվելիության կարիքների բավարարման համար, ինչպես նաև տոկոսադրույքներում, փոխարժեքներում կամ բաժնետոմսերի գներում փոփոխությունների դեպքում։ Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվները նախնական ճանաչումից հետո հաշվառվում են իրական արժեքով։ Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի փոփոխություններից առաջացած շահույթն ու վնասը վերագրվում է սեփական կապիտալին մինչև ֆինանսական ակտիվի օտարումը կամ արժեզրկումը, որի դեպքում կապիտալում ճանաչված շահույթը կամ վնասը վերաձևակերպվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում։ Ամեն դեպքում, տոկոսները հաշվարկվում են արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով` ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում։ Վաճառքի համար մատչելի կապիտալի գործիքների գծով շահաբաժինները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գրանցվում են այն ժամանակ, երբ Բանկը իրավունք է ձեռք բերում ստանալու այդ շահաբաժինները։

Ակտիվ ֆինանսական շուկաներում գործող Ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը հաշվետու ամսաթվին բորսային փակման պահին այդ ակտիվի գծով գնանշվող գինն է։ Եթե գնանշված շուկայական գինը առկա չէ, ապա գործիքի իրական արժեքը որոշվում է գնային մոդելների կամ զեղչված դրամական հոսքերի տեխնիկայի միջոցով։ Հակառակ դեպքում ներդրումները հաշվառվում են ինքնարժեքով` հանած արժեզրկումից պահուստների գումարները։

Միջուկի մոդելը, որտեղ կարմիր գունով ցուցված է պրոտոնը

Միջուկի մոդելը, որտեղ կարմիր գունով ցուցված է նեյտրոնը

Մանթազրություն 37«Կանխատեսվող ապագա գործարքների հեջավորում»

Բանկը հեջավորում չի իրականացնում :

Միջուկի մոդելը, որտեղ կարմիր գունով ցուցված է պրոտոնը

Միջուկի մոդելը, որտեղ կարմիր գունով ցուցված է նեյտրոնը

Մանթազրություն 38. «Ապաճանաչում»

Ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվը (կամ ֆինանսական ակտիվի մի մասը, կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի մի մասը) ապաճանաչվում է, երբ.

-վերանում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը,

-Բանկը փոխանցում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը, կամ պահպանում է այդ իրավունքը, բայց պարտավորվում է ստացված գումարներն ամոռջությամբ և ժամանակին փոխանցել երրորդ կողմին` փոխանցման համաձայնագրի համաձայն, և Բանկը կամ (ա) փոխանցում է ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, կամ (բ) չի փոխանցում, և չի պահպանում ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, այլ փոխանցում է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը։

Ֆինանսական պարտավորություններ

Միջուկի մոդելը, որտեղ կարմիր գունով ցուցված է պրոտոնը

Միջուկի մոդելը, որտեղ կարմիր գունով ցուցված է նեյտրոնը

Միջուկի մոդելը, որտեղ կարմիր գունով ցուցված է պրոտոնը

Միջուկի մոդելը, որտեղ կարմիր գունով ցուցված է նեյտրոնը

Միջուկի մոդելը, որտեղ կարմիր գունով ցուցված է պրոտոնը

Միջուկի մոդելը, որտեղ կարմիր գունով ցուցված է նեյտրոնը

Միջուկի մոդելը, որտեղ կարմիր գունով ցուցված է պրոտոնը

Ֆինանսական պարտավորությունն ապաճանաչվում է, երբ այն մարվում է, չեղյալ է համարվում կամ լրացել է դրա ուժի մեջ մնալու ժամկետը:
 Փոխառուի փոխատուի միջև պարտքային գործիքների փոխանակումը, որոնց պայմաններն էականորեն տարբերվում են միմյանցից, կամ կատարվում է գործող պարտքային գործիքի պայմանների էական փոփոխություն, իրենից ներկայացնում է հին պարտքի մարում, որը պետք է հանգեցնի այդ պարքի ապաճանաչմանը և նոր պարտքային գործիքի ճանաչմանը, իսկ տարբերությունը համապատասխան հաշվեկշռային հաշվի հետ ձևակերպվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Մանթթագրություն 39. «Գրավադրված ակտիվներ»

Բանկը չունի գրավադրված ակտիվներ:

Մանթթագրություն 40. «Ընդունված գրավ»

Ընդունված գրավ	31/12/17	31/12/16
Այլ արժեթղթեր	374,001	374,001
Թանկարժեք գարդեր և թանկարժեք քարեր	2,927,299	3,184,253
Անշարժ գույք	69,390,833	83,971,170
Շարժական գույք	658,326	756,855
Այլ հիմնական միջոցներ	2,312,280	2,919,435
Պատրաստի արտադրանք և ապրանքներ	2,680,684	2,467,562
Դրամական միջոցներ	5,717,753	5,457,417
Վարկային երաշխավորություններ	117,765,828	97,324,225
Այլ երաշխավորություններ	-	-
Այլ գրավ	1,828,669	1,362,100

Մանթթագրություն 41. «Պարտավորությունների չկատարում/խախտում»

Բանկը չունի չկատարված/խախտված պայմանագրային պարտավորություններ: